МІНСКАЯ ПРАЎДА

Газета заснавана 1 лістапада 1950г. | Субота, 16 ліпеня 1994 года | №74 (10774) | Цана 200 руб.



■ Рэха падзеі

"З КРЫНІЦ ТВАІХ ЖЫВУЧЫХ..."

Пазаўчора ў парку імя Янкі Купалы адбылося свята "Купалінка", прысвечанае 112-м угодкам з дня нараджэння славутага песняра, народнага паэта Беларусі. Псеўданім такі сабе Іван Дамінікавіч Луцэвіч узяў невыпадкова. З пакалення ў пакаленне пераходзіла павер"е, якое сцвярджала, што той, хто знойдзе папараць-кветку, а цвіце яна быццам адну ноч на Івана Купалу, набудзе дар чарадзея, стане празорцам і пачне разумець, пра што маўчаць трава і камень, шумяць спрадвечныя дубы і карабельныя сосны, грыміць гром і шэпча марская хваля... Такая легенда беларусаў была народнай марай аб свабодзе, без якой няма шчасця.

Знайшоў кветку хлопчык Янка, імя якой — несмяротная творчасць паэта. Аб гэтым ля помніка песняру гаварылі член Саюза пісьменнікаў рэспублікі Іван Курбека, выкладчык Беларускага педагагічнага універсітэта Мікола Шабовіч і іншыя.

Доўга над паркам гучала чароўная музыка. На гэты раз тут выступалі лаўрэаты першага нацыянальнага фестывалю гітарыстаў "Залатая горка". Зачароўвалі сваёй ігрой паэты-барды Галіна Смоляк, Андрэй Мельнікаў, Віктар Шалкевіч, Юры Гайдамакаў, Уладзімір Палупанаў, сямейнае трыо Парфенчыкаў і інш. На гэтым бы і кропку паставіць. Але шчыміць маё сэрца. Шчыміць ад таго, што не больш 100 неведвальнікаў было на гэтым свяце. Нават нікога не бачыў з тых, чыя творчая праца ўшанавана Дзяржаўнымі прэміямі імя Янкі Купалы. Не пажадалі пакланіцца таленту песняра і тыя, хто абараніў кандыдацкія і доктарскія дысертацыі на творчасці народнага песняра. Не бачыў і выкладчыкаў роднай мовы школ, вучылішчаў, ВНУ. На ганаровых месцах, падрыхтаваных загадзя, сядзелі сівенькія бабулі. Маё сыноўняе дзякуй ім за вечную любоў да прарока беларускай літаратуры. Калісьці Максім Танк у вершы, прысвечаным Я.Купалу, пісаў: "З крыніц тваіх жывучых песень мы ўсе пілі гаючы сок..."

Дык давайце ж не будзем абыходзіць такія крыніцы. Давайце ж будзем сілкавацца іх гаючым сокам!

(Наш кар.).

Сесія назначана на 20 ліпеня

Прэзідыум Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь на пасяджэнні, якое адбылося 13 ліпеня, прыняў рашэнне назначыць спецыяльную сесію парламента на 20 ліпеня. Яна адкрыецца ў 10 гадзін раніцы. У гэты дзень Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка прынясе прысягу.

Прэзідыум Вярхоўнага Савета прыняў да ведама заяву Савета Міністраў аб адстаўцы і даручыў яму выконваць свае абавязкі да сесіі Вярхоўнага Савета.

БЕЛІНФАРМ.

ХТО ЎВОЙДЗЕ Ў ПРЭЗІДЭНЦКУЮ РАЦЬ?

На пасяджэнні Прэзідыума Вярхоўнага Савета рэспублікі ў сераду Старшыня парламента Мечаслаў Грыб заявіў, што ў панядзелак, 18 ліпеня, Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка назаве яму прозвішчы будучага прэм"ера і кіраўнікоў сілавых міністэрстваў. На гэтым пасяджэнні ні сам Прэзідэнт, ні яго бліжэйшыя саратнікі не прысутнічалі. Яны вядуць інтэнсіўныя кансультацыі, у тым ліку з высокапастаўленымі прадстаўнікамі цяперашняга Савета Міністраў. Як стала вядома з крыніц, якія заслугоўваюць даверу, нягледзячы на тое, што ў апошні час у якасці кандыдата на пасаду кіраўніка ўрадавага кабінета часцей за ўсё называўся цяперашні віцэ-прэм"ер і міністр эканомікі Сяргей Лінг, шалі, здаецца, пачалі схіляцца на карысць першага віцэ-прэм"ера ва ўрадзе В.Кебіча Міхаіла Мясніковіча. Праўда, называюцца і імёны цяперашняга пасла Беларусі ў Маскве Віктара Даніленкі і былога кіраўніка Белсельбуда і віцэ-прэм"ера Аляксандра Кічкайлы.

Відаць, захавае сваю пасаду і цяперашні старшыня Нацыянальнага банка Станіслаў Багданкевіч.

У якасці магчымага міністра абароны называецца Пётр Чаус, які ўжо быў выконваючым абавязкі міністра, затым намеснікам міністра, назначаўся начальнікам будучай ваеннай акадэміі, а таксама Анатоль Кастэнка — былы камандуючы войскамі Беларускай ваеннай акругі ў часы СССР.

Прагназіруецца, што зменіцца і гаспадар МУС. Месца Уладзіміра Данько, які займае пасаду міністра ўсяго некалькі месяцаў, відаць, зойме Міхаіл Сазонаў, які пайшоў у каманду Лукашэнкі з пасады намесніка начальніка ўпраўлення МУС па барацьбе з эканамічнай злачыннасцю.

Не выключана, што пойдзе ў адстаўку і старшыня КДБ Генадзь Лавіцкі, уступіўшы месца Валерыю Кезу, які раней нядоўгі час працаваў намеснікам старшыні КДБ.

Міністэрства замежных спраў можа ўзначаліць цяперашні пасол Рэспублікі Беларусь у суседняй Польшчы Георгій Таразевіч, які працаваў калісьці Старшынёй Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР, а потым паехаў прадстаўляць беларускія інтарэсы ў суседняй краіне з пасады намесніка кіраўніка знешнепалітычнага ведамства. Паводле некаторых звестак, супрацоўнікі беларускага пасольства ў Польшчы лічаць такое назначэнне цалкам вырашанай справай.

Няясны пакуль лёс старшыні мытнага камітэта Генадзя Шкурдзя. На апошнім пасяджэнні Прэзідыума Вярхоўнага Савета ён павінен быў атрымаць назначэнне — Надзвычайны і Паўнамоцны пасол Беларусі ў Кітайскай Народнай Рэспубліцы, а таксама ў дзвюх Карэях па сумяшчальніцтву. Аднак назначэнне не адбылося. Не спяшацца з гэтым папрасіў Аляксандр Лукашэнка.

Многіх цікавіць і тое, дзе будзе працаваць Вячаслаў Кебіч, які падаў у адстаўку. Інфармаваныя крыніцы сцвярджаюць, што ён узначаліць Беларускую канфедэрацыю прамыслоўцаў і прадпрымальнікаў, у якую ўваходзяць Навукова-прамысловая асацыяцыя, Саюз прадпрымальнікаў і Саюз прадпрымальнікаў і арандатараў, а таксама Беларуска-расійскі гандлёва-фінансавы саюз.

Дажывём да панядзелка і даведаемся, наколькі дакладныя гэтыя меркаванні.

БЕЛІНФАРМ.

ДАПАМАЖЫЦЕ ВЫЛЕЧЫЦЬ СВЯТЛАНУ

Напэўна, гэта закон жыцця: і бяду, і радасць чалавек імкнецца раздзяліць з людзьмі. Нас прымусіла гора звярнуцца праз "Мінскую праўду" да вас, добрыя людзі. Цяжка захварэла сямігадовая Святланка, што жыве ў вёсцы Міхалёва Бярэзінскага раёна ў сям"і настаўнікаў. У дзяўчынкі лейкамія. На жаль, сёння на Беларусі нельга вылечыць гэтую хваробу.

На зварот бацькоў аб дапамозе адгукнуліся спецыялісты ЗША і Італіі. Але, каб правесці аперацыю, патрэбна 113 тысяч долараў. Неймаверная сума. Ведаем, грошы ніколі не бываюць лішнімі. Асабліва ў сённяшні складаны час. І ўсё ж мы спадзяёмся, што нашы сэрцы ніколі не ачарсцвеюць, што нашы душы не пакіне Бог, што мы не застанемся абыякавымі да чужога няшчасця.

Мы будзем удзячны ўсім вам, дарагія чытачы, хто добрымі думкамі, словамі, учынкамі падтрымае сям"ю Святланкі.

Грошы на лячэнне дзяўчынкі можна пералічыць на рахунак Н-298 г.Беразіно філіяла №2768 Аграпрамбанка на імя Кісель Святланы Васільеўны.

Калектыў педагогаў Міхалёўскай сярэдняй школы,

Камітэт па справах моладзі Мінаблвыканкома.

НАДЗЕЙНЫЯ ПАРТНЁРЫ ВЯСКОЎЦАЎ

Зладжаны калектыў прафесіяналаў розных спецыяльнасцей працуе ў Капыльскай райаграпрамтэхніцы. Ні на дзень не спыняецца работа ў цэхах, дзе на сучасным абсталяванні рабочыя высокай кваліфікацыі вырабляюць і рэстаўрыруюць розныя дэталі да сельскагаспадарчых машын.

Ва ўмовах дэфіцыту запасных частак і фінансавых сродкаў, парушэння эканамічных сувязей работнікі прадпрыемства выкарыстоўваюць кожную магчымасць, каб хутчэй выканаць заказы земляробаў, даць ім магчымасць не зніжаць аб"ёмаў вытворчасці сельгаспрадукцыі.

***НА ЗДЫМКАХ:** інжынер-тэхнолаг Валянцін **Васілевіч** і газаэлектразваршчык Аляксандр **Русаковіч** аднаўляюць шнэкі збожжаўборачных камбайнаў; ветэран вытворчасці шліфавальшчык Уладзімір **Пукач**; слесар Іван **Радомскі** працуе на ўчастку рамонту і пакраскі легкавых аўтамабіляў.*

Фота Анатоля БАСАВА.

■ У люстэрку статыстыкі

НА ШКОЛЬНЫХ АБ"ЕКТАХ – ЗАЦІШША

Заказчыкам выступала ўпраўленне капітальнага будаўніцтва Маладзечанскага гарвыканкома, падрадчыкам — БУ-169 трэста № 23. У пачатку 1992 года бакі стукнулі па руках: адзін абавязаўся поўнасцю аплачваць усе работы, а другі — здаць 72-кватэрны дом у чацвёртым квартале.

Аднак жыццё нярэдка ўносіць у нашы планы непрадбачаныя карэктывы. У заказчыка не хапіла сродкаў, і вытворчы рытм на аб"екце паволі спаў. І сёння ніхто не можа назваць дакладную дату, калі тут маладзечанцы змогуць справіць наваселлі.

Не пашанцавала і калектыву Прыямінскага раммехзавода. Па аналагічнай прычыне ПМК-165 трэста № 21 не можа завяршыць работы на 120-кватэрным доме.

Такі ж лёс напаткаў і агульнаадукацыйную школу на 264 вучнёўскія месцы ў вёсцы Пясчанка Салігорскага раёна. Узяліся за яе ў 1991 годзе. Нарматыўны тэрмін будаўніцтва — 10 месяцаў. Аднак у яго ўкладваюцца і па сённяшні дзень. Зараз мяркуецца здаць яе ў эксплуатацыю да першага верасня. Сёлета ліміт капітальных укладанняў вызначаны ў размеры 1.500 мільёнаў рублёў, у тым ліку на будаўніча-мантажныя работы — 1.275 мільёнаў. А за першае паўгоддзе выкарыстана 798 мільёнаў.

Між іншым школа будуецца за кошт чарнобыльскіх сродкаў. З-за адсутнасці фінансавання яшчэ не аплочаны выкананыя работы, пачынаючы з сакавіка.

Нястача грошай спыніла будаўніцтва школы на 620 месц ва Уздзе. Часта прыпыняюцца работы на ўзвядзенні дзіцячых садоў у саўгасе "Камсамолец" Дзяржынскага раёна, калгасе "Вішнеўка" і саўгасе "Пціч" — Мінскага. Тэрміны ўводу ў эксплуатацыю ўжо даўно прайшлі.

Падобны невясёлы малюнак і на шэрагу іншых аб"ектаў вобласці. Адсюль і такія незайздросныя вынікі.

Сёлета прадугледжваецца здаць 391,8 тысячы квадратных метраў агульнай жылой плошчы. Фактычна за паўгода ўведзена 76,7 тысячы — 20 працэнтаў гадавога плана.

Яшчэ менш — 9 працэнтаў гадавога плана (13,8 тысячы кв.м пры гадавым заданні 146,4) атрымалі жыллёва-будаўнічыя кааператывы.

Больш шпаркімі тэмпамі вядуцца работы на асобных чарнобыльскіх аб"ектах: за паўгода асвоена капітальных укладанняў 68 працэнтаў гадавога плана, а па будаўніча-мантажных работах — на 70 працэнтаў.

Фаіна ЭЛЕНТУХ, супрацоўнік аблстатупраўлення.

У ЦЭНТРАЛЬНАЙ КАМІСІІ ПА ВЫБАРАХ ПРЭЗІДЭНТА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

15 ліпеня 1994 года адбылося пасяджэнне Цэнтральнай камісіі па выбарах Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, на якім разгледжаны вынікі другога тура галасавання.

На падставе пратаколаў, якія прадстаўлены абласнымі і мінскай гарадской камісіямі, устаноўлена, што ў спісы для галасавання па выбарах першага Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь было ўнесена 7476205 выбаршчыкаў. Прынялі ўдзел у галасаванні 5278331 чалавек, што складае 70,6 працэнта. 17193 бюлетэні прызнаны несапраўднымі.

Галасы выбаршчыкаў размеркаваліся наступным чынам: за Кебіча В.Ф. прагаласавала 748329 чалавек, або 14,17 працэнта, супраць — 4512809; за Лукашэнку А.Р. прагаласавала 4241026 чалавек, або 80,34 працэнта, супраць — 1020112.

На падставе артыкулаў 35 і 36 Закона Рэспублікі Беларусь "Аб выбарах Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь" Цэнтральная камісія пастанавіла лічыць выбраным Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь Лукашэнку Аляксандра Рыгоравіча.

С "ЛЕЙКОЙ" И БЛОКНОТОМ...

Зал Минского Дома ветерана в тот день был забит до отказа. Глядя на многочисленные орденские планки на пиджаках собравшихся здесь людей, сразу чувствовалось, что 50-летие освобождения Беларуси от немецко-фашистских захватчиков для них — самое знаменательное событие. И не только для них, но и для их сыновей, дочерей, внуков.

Скажу честно, давно не приходилось бывать на мероприятии, где бы всем присутствующим дарили цветы. Стоит ли говорить, насколько приятен был ветеранам, пришедшим на встречу с фронтовыми журналистами и редакторами разных поколений, такой знак внимания.

Аплодисментами приветствовали собравшиеся и решение Союза журналистов Республики Беларусь о выделении ветеранам 5 миллионов рублей. Как заметил председатель Союза Л.Екель, сумма по нынешним временам невелика, но, как говорится, чем богаты...

Около трех часов длилось торжество. Фронтовики рассказывали о своей юности, работе в различных печатных изданиях.

Так, Нина Викентьевна Павловская, выпускница Минского архитектурно-строительного техникума, в сентябре сорок первого создавала подпольную организацию в деревне Ульяновичи. Затем боролась с фашистами в составе Сенненской партизанской бригады. В сорок втором году входила в созданную здесь же женскую диверсионную группу. С тремя орденами Отечественной войны встретила Нина Викентьевна Победу сорок пятого. Тридцать лет мирной жизни отдала потом журналистике.

Роман Алексеевич Ерохин девятиклассником добровольно ушел на фронт. Участвовал в битве на Курской дуге. Был тяжело ранен. После войны тридцать лет работал редактором художественной литературы "Белгосиздата". Трудился в газете "Советская Белоруссия".

Михаил Липович Минкович в огненные годы войны был направлен на Дальний Восток. Работал в армейской газете "Ши-хуа-бао", издаваемой для китайского населения. В сорок четвертом по демобилизации вернулся в освобожденный Минск.

Именно этим людям одним из первых в республике были вручены в тот вечер журналистские билеты нового образца.

Я поинтересовался у своего коллеги Сергея Елисеевича Свиридова, в годину испытаний работавшего в газете "Красноармейская правда" (ныне "Во славу Родины"), помнит ли он свой первый материал о войне?

— Конечно, — улыбнулся Сергей Елисеевич. — Материал мой был о капитане, фамилию уже и не вспомню, который под бомбежкой сумел поднять свой самолет с аэродрома и сбить фашистского стервятника.

Немало материалов о войне было написано и Яковом Иосифовичем Качаном. Вместе с партизанами из соединения генерал-майора Ф.Капусты ходил он в рейды, сидел в засадах. Об этом и писал Яков Иосифович в антифашистской газете "Молодой партизан".

— Частенько моя фамилия на ее страницах мелькала, — смеется ветеран. — Бойцы даже путать нас с генералом стали. Фамилии-то у обоих "огородные". Тогда командир соединения и решил сделаться товарищем Костенко. И от фашистов какая-никакая конспирация...

О многом интересном можно было еще поговорить с ветеранами в тот вечер, да его праздничная часть заставила на время забыть о воспоминаниях. На сцену вышел эстрадно-симфонический оркестр под управлением В.Цатурова. Песни в исполнении Аллы Хазовой, Ольги Патрий воистину дарили радость сидящим в зале. А программа ведущего солиста белорусского Государственного театра музыкальной комедии А.Исаева "Любовь и разлука" просто вызвала восторг: старинные романсы, льющиеся со сцены, не могли не тронуть вечно молодые сердца убеленных сединами ветеранов. В завершение концерта главный редактор газеты "Во славу Родины" полковник Г.Соколовский прочитал собравшимся стихи из своего нового поэтического сборника "Афганская тетрадь".

Лишь к десяти часам вечера Дом ветерана опустел. Люди покидали его с улыбками на лицах.

Александр МАКАРОВ.

Будслаўскі касцёл — святыня Беларусі

Так назваў сваю кнігу ксёндз-магістр Уладзіслаў Завальнюк. Яе ахвотна набывалі вернікі, прыбыўшыя на свята Божай маці Будслаўскай, якое традыцыйна праводзіцца 2 ліпеня. Менавіта ў гэты дзень, па старажытнаму паданню, яе светлае аблічча з"явілася людзям з абяцаннем заступніцтва перад Богам.

На свята Маці Божай прыбылі дзесяткі груп пілігрымаў, пасланцоў рэлігійных канфесій блізкага і далёкага замежжа. Усіх перад касцёлам урачыста віталі святары, затым паломнікаў запрашалі ў касцёл, дзе яны складалі ахвяраванні апякунцы — Божай Маці Будслаўскай.

Паломнікі прыбывалі напярэдадні свята цэлую ноч, многія ішлі пешшу, з малітвамі і спевамі. Падобнага свята не было ў Будславе добрых паўстагоддзя.

Вяртанне да Бога — адна з прыкмет нашага часу. Няхай жа растопіць яно лёд чалавечых сэрцаў, пасее ў іх дабрыню і надзею на выратаванне.

Марыя КУЗАЎКІНА

■ Ну і ну

ПРАГАНЯЙЦЕ СМАГУ... "САРАКАГРАДУСНАЙ"

Апошнім часам усталявалася спякотнае надвор'е. У дзень ртутны слупок тэрмометра часам перавышае адзнаку 30 градусаў. Вяскоўцы ў такую спякоту праганяюць смагу "бярозавікам", ці квасам. А гараджанам даводзіцца спадзявацца на мясцовы гандаль.

Для барысаўчан, здавалася б, не павінна быць праблемы, чым прагнаць смагу. Паколькі на мясцовым заводзе безалкагольных напіткаў вырабляецца іх некалькі відаў, а таксама мінеральная вада і хлебны квас. Тым не менш, праблема тут існуе. І часам ствараецца, што называецца, на голым месцы з-за неразваротлівасці асобных гандлёвых работнікаў. У гэтым пераканаўся карэспандэнт, пабываўшы ў густанаселеных раёнах горада.

На вакзалах заўсёды мнагалюдна, а ў летні перыяд кольксць пасажыраў узрастае ў некалькі разоў. Раней на аўтавакзале з пітвом не было ніякіх праблем. У кафэ і ларках прадаваліся сокі, напіткі, "мінералка". На прывакзальнай плошчы заўсёды стаяла бочка з квасам, працавалі аўтаматы з "газіроўкай". А вось у той гарачы поўдзень нічога з прахаладжальных напіткаў не было. Толькі ў ларку №9 трэста сталовых і рэстаранаў стаяла "Фіеста" па 3,5 тысячы рублёў за бутэльку. А вітрыну ларка №6 ад магазіна №7 "упрыгожвалі" саракаградусныя настойкі. Прадаўшчыцы абодвух ларкоў запэўнівалі, што пасля выбараў ні напіткі, ні "мінералка" не завозіліся. У дарожным кафэ можна было папіць гарачай кавы. Загадчыца А.Лапо паабяцала ў бліжэйшы час папраравіць становішча.

Бочка з квасам на прывакзальнай плошчы сёлета пакуль не з'яўлялася. Аказваецца, гэтая гандлёвая кропка належыць гастраному №7. Калектыў якога аддзяліўся ад гархарчгандлю і самастойна вырашае ўсе свае пытанні. Мы спадзяваліся, што пасля прыватызацыі гандлю палепшыцца становішча, а выходзіць, наадварот. Відаць, кіраўніцтва магазіна не надта жадае абцяжарваць сябе дадатковымі клопатамі, каб забяспечыць людзей квасам. Выручку лягчэй кампенсаваць некалькімі скрынкамі зялёнага "змія". Дарэчы, па такому шляху пайшоў і магазін №2, які таксама стаў самастойным і перастаў прадаваць квас. У той дзень не ўдалося папіць гэтага прахаладжальнага напітку і ў іншых месцах горада, бо на заводзе сапсаваўся кампрэсар для яго ахалоджвання. Назаўтра, каля магазіна №8 давялося прастаяць у чарзе за куфлем квасу амаль паўгадзіны.

Мікалай ЧАЛЕЙ.

г. Барысаў.

ЦЭНЫ МЯНЯЦЦА НЕ БУДУЦЬ?

Стрымліванне цэн напярэдадні выбараў адыграла не апошнюю ролю ў распаўсюджванні чутак пра магчымае падаражанне тавараў і прадуктаў. Масла ў агонь тут падлілі і самі работнікі гандлю, закрываючы на перападлік шэраг штучных аддзелаў ці на сандзень некаторыя магазіны. Тым больш, што на прэс-канферэнцыі для журналістаў першы Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка заявіў, што бюджэт вычарпаны і яго непакоіць магчымы рост цэн. Але, як запэўнілі карэспандэнта Белінфарма ў Дэпартаменце цэн пры Міністэрстве эканомікі, у бліжэйшы час цэны на харчовыя тавары мяняцца не будуць.

БЕЛІНФАРМ.

УБИТ УЧАСТКОВЫЙ

13 июля в двух километрах от д. Кострица Борисовского района в кювете найдена автомашина ИЖ-2715, в которой с тремя пулевыми ренениями грудной клетки обнаружен труп участкового инспектора милиции Крупского РОВД Володина. Исчез пистолет Макарова и обойма с патронами к нему. УВД Миноблисполкома мобилизованы значительные силы на раскрытие данного преступления и поимку преступника.

Виктор Быков, сотрудник пресс-группы УВД облисполкома.

Мікалая Паўлавіча Пліско добра ведаюць у калгасе імя Ільіча, што на Узрзеншчыне. Нялёгкай працы жывёлавода ён аддаў многія гады свайго жыцця. Цялушкі, якіх даглядае Пліско, добрай укормленасці, штосутачна прыбываюць у вазе.

У каторы ўжо раз выбіраюць аднавяскоўцы М.П.Пліско дэпутатам Лашанскага сельсавета. І нягледзячы на вялікую занятасць, ён паспяхова спраўляецца з гэтай адказнай грамадскай нагрузкай.

НА ЗДЫМКУ: *М.П.Пліско.*

Фота Міхаіла БУЛАТА.

■ АПК і рынак

КРУГ ЗАМКНУЎСЯ

Павялічэнне вытворчасці сельгаспрадукцыі не дае калгасу шанцаў выбрацца з яго

Сельская гаспадарка цяпер так многа "задае" цяжкіх пытанняў, што ад іх кругам ідзе галава ў любога кіраўніка. Як выжыць? Дзе ўзяць сродкі для развіцця вытворчасці?.. Спадзявацца на чыюсьці падтрымку не даводзіцца. Трэба дамагацца пастаўленых мэт сваімі сіламі. Але як?.. На гэтыя пытанні карэспандэнта адказвае старшыня калгаса "1 Мая" Барысаўскага раёна М.М.Мяшкоў.

— Галоўнае патрабаванне сёння да ўсіх спецыялістаў, усіх членаў калгаса, — сказаў Мікалай Мікалаевіч, — навучыцца лічыць грамадскія сродкі як свае ўласныя і дакладна разумець, куды і колькі іх трэба ўкладваць. Рабіць такія разлікі вельмі нялёгка, бо ластась, напрыклад, затраты на ўтрыманне машынна-трактарнага парку ў параўнанні з 1992 годам павялічыліся ў 12 разоў і дасягнулі 66,9 мільёна рублёў, а затраты на ўтрыманне і эксплуатацыю аўтамабіляў склалі 26,6 мільёна рублёў, або ўзраслі ў 7,3 раза. І рост затрат назіраецца ва ўсіх галінах.

Здавалася б, чым больш будзем мець грошай ад рэалізацыі прадукцыі, тым большыя шанцы выстаяць, выжыць. Але гэта толькі на першы погляд...

У структуры рэалізацыі прадукцыя жывёлагадоўлі займае 68 працэнтаў, у тым ліку мяса буйной рагатай жывёлы і племмаладняк — 55,4 працэнта. Ды толькі з-за шэрагу аб'ектыўных і суб'ектыўных прычын, такіх як прыніжаная патрабавальнасць спецыялістаў да падначаленых, усеагульны разлад у краіне, непамерна высокія цэны на прамысловую прадукцыю, без якой не могуць абысціся калгасы і саўгасы, — гаспадарка не ў стане рэнтабельна весці вытворчасць ялавічыны. І такое становішча не толькі ў нас. Яно характэрнае для ўсіх гаспадарак рэспублікі.

Праблемы ж сустракаюцца на кожным кроку. Няма паліва. Сувязі па міжгаспадарчай кааперацыі ў вытворчасці ялавічыны разарваны. А горш за ўсё тое, што грошы за рэалізаваную прадукцыю і Аршанскі мясакансервавы і Барысаўскі малакаперапрацоўчы камбінаты пералічваюць з вялікімі затрымкамі. Таму выручкі не хапае нават на тое, каб разлічыцца з банкам за карыстанне крэдытам.

Нам гавораць: каб мець грошы, трэба павялічваць вытворчасць сельгаспрадукцыі. Сапраўды, каб вырашалася гэтая праблема, гаспадарцы трэба павялічыць вытворчасць мяса дадаткова на 114 тон, або на 26 працэнтаў. Калі ўзяць малако, то яго дадаткова штогод трэба рэалізоўваць 747 тон — у 2 разы больш, чым цяпер. Гэта значыць, пры прадуктыўнасці кожнай каровы хаця б у 4 тысячы кілаграмаў малака ў год дойны статак павінен быць павялічаны на 187 кароў, або на 64 працэнты. Увогуле ж статак буйной рагатай жывёлы трэба павялічваць на 520 галоў, або на 29 працэнтаў. Гэта якраз тая колькасць, на якую скарацілі пагалоўе.

Парадаксальна: такую колькасць жывёлы з уласнай кармавой базай, мушу сказаць, гэта нам цяпер не пад сілу. Бо пры існуючых умовах нарошчванне вытворчасці сельгаспрадукцыі патрабуе яшчэ больш прагрэсіруючых затрат і, у рэшце рэшт, ажыццяўленне гэтай ідэі робіць нас яшчэ больш беднымі.

Словам, калгас апынуўся ў замкнёным коле невырашальных праблем. Каб атрымліваць прадукцыю, патрэбны грошы. Каб мець грошы, патрэбна прадукцыя, якой усё менш і менш з-за недахопу тых жа грошай. Дык ці ёсць выхад са становішча? — пытаюся ва ўсіх. А ў адказ — глухое маўчанне.

Сцяпан БУКАЦІЧ.

Крымінал

ПА ЗАКОНУ ЧЭ-ЧЭ-ВЭ

Сённяшняя крымінальная абстаноўка міжволі наводзіць на думку, што традыцыі геніяльнага Астапа Бэндэра не толькі трывала прывіліся ў нашым грамадстве, але, па некаторых прыкметах, нават перамагаюць. Нашчадкі легендарнага камбінатара, праўда, не называюць сябе "дзецьмі лейтэнанта Шміта", а прадстаўляюцца па-сучаснаму: бізнесмен, прадпрымальнік. Іх "павітухаю" была не рэвалюцыя семнаццатага года, а гарбачоўская перабудова восемдзесят пятага. У адрозненне ад свайго "хроснага бацькі", яны не садзяцца ў дапатопны драндулет, а шыкуюць у "мерсах", БМВ, "Таётах". А самае галоўнае, — яны не паўтараюць услед за вялікім камбінатарам: "Я чту уголовный кодекс". У іх на закон — алергія.

Жыхар Салігорска С.Астрашэўскі за свае няпоўныя тры дзесяткі гадоў двойчы ўжо канфліктаваў з законам. Нядаўна пайшоў на чарговую "ходку". Характарыстыка, дадзеная яму ў месцах не вельмі аддаленых, на светлыя фарбы небагатая: "парушаў працоўную дысцыпліну, ужываў спіртныя напіткі". За што з калоніі агульнага рэжыму быў пераведзены на турэмны рэжым. Выйшаўшы на волю, аднак, Астрашэўскі заняў пасаду дырэктара малога прадпрыемства. І пачалася яго "працоўная" дзейнасць...

Жыхар Салігорскага раёна Іглоўскі, напэўна, пракляў той дзень, калі пазнаёміўся з Астрашэўскім. А для знаёмства была сур"ёзная прычына. Іглоўскі хацеў прадаць свой аўтамабіль. Тут і падвярнуўся пакупнік — Астрашэўскі. Ацанілі аўтамабіль праз магазін. А каб яго гаспадар не застаўся ў накладзе, Астрашэўскі паабяцаў даплаціць яму асабіста звыш той лічбы, якая была ўстаноўлена ацэншчыкам.

Іглоўскі, ведаючы, што ў такіх выпадках, бывае, падсоўваюць "ляльку", паставіў умову зрабіць канчатковы разлік праз Ашчадны банк. Туды і накіраваліся з магазіна. Удвух зайшлі ў памяшканне банка. Там было людна. Астрашэўскі стаў у чаргу. Хвілін сорак заняла гэтая працэдура. Потым у салоне аўтамабіля ён паказаў Іглоўскаму ашчадную кніжку, дзе была надрукавана ўнесеная на яго імя сума. У магазіне Астрашэўскі ўнёс грошы па касаваму ордэру, Іглоўскі падпісаў квітанцыю аб рэалізацыі аўтамабіля. А калі ўжо збіраліся ад"язджаць, Астрашэўскі раскрыў сакрэт. Сказаў, што ніякіх грошай у банку на імя Іглоўскага не пералічваў, а толькі зрабіў запіс у ашчаднай кніжцы. Пры гэтым дадаў, што ў суд звяртацца — дарэмная справа. Праўда на яго баку.

Шакіраваны такой навіной, Іглоўскі расказаў пра ўсё жонцы. У яе пачалася істэрыка. Фактычна аўтамабіль быў прададзены за бясцэнак. А купілі яны яго калісьці са свайго мазаля.

У аснове кожнага злачынства ляжыць пэўны матыў. Гэта альфа і амега проціпраўнага ўчынку. Матывы, якімі кіраваўся ў сваёй дзейнасці Астрашэўскі, не патрабуюць глыбокага аналізу. Яны ляжаць на паверхні. Гэта жаданне любой цаной абагаціцца. Мараль адна: уварваць тлусцейшы кавалак.

Першы свой след пасля апошняга выхаду з месц пазбаўлення волі Астрашэўскі ў аператыўных зводках салігорскай міліцыі пакінуў яшчэ ў сакавіку 1988 года. Праз фортку наведаўся ў кватэру адной грамадзянкі, якая на доўгі час паехала гасцяваць у Маскву. Здзіўляе асартымент рэчаў, якія прыхапіў з сабою начны візіцёр. Акрамя дарагіх пярсцёнкаў з золата, серабра, з рубінам, жэмчугам, аметыстам, ён канфіскаваў цукеркі, бутэльку "Фанты", некалькі шакаладак і... жаночы капялюш. Неблагі густ.

У матэрыялах справы Астрашэўскага наогул хапае фактаў, якія прынята называць "крыміналам". Не абышлося тут і без рэкету. Астрашэўскі надумана абвінаваціў жыхара Салігорска Уладзіміра К. у тым, што той пашкодзіў ягоны аўтамабіль, і запатрабаваў, каб апошні дастаў яму два колы. Паколькі Уладзімір К. нічога не пашкодзіў, то ён пачаў гэта адмаўляць. Тады Астрашэўскі перайшоў да "крутых" мер. Стаў сустракаць Уладзіміра, калі той вяртаўся з работы, і біць. Аднаго разу зацягнуў на могілкі і пачаў душыць шалікам. Прыйшлося родным Уладзіміра К. сустракаць яго кожны дзень з работы. Пры сведках Астрашэўскі не адважваўся "рэкетнуць". У рэшце рэшт запалоханы хлопец вымушаны быў купіць за свае грошы дэфіцытныя колы і разлічыцца з вымагальнікам.

"Рэкет" кампаньёнаў Астапа Бэндэра — калі кульгавы Панікоўскі гугніў услед Карэйку: "Дай мільёнчык, дай мільёнчык..." — на гэтым фоне выглядае нявінным жартам.

І ўсё ж трэба аддаць належнае Астрашэўскаму. Псіхалагічна абдумана падыходзіў ён да сваіх спраў. Загадзя разлічваў хады, прыкідваў варыянты, імкнуўся пазбегнуць непрадбачанасцей. Прафесійна, адным словам, працаваў дырэктар малога прадпрыемства.

Нехта Васільеў даўно хацеў набыць японскі магнітафон. Праз знаёмага ён выйшаў на Астрашэўскага. Той паабяцаў дапамагчы і сказаў, што ведае ў Мінску чалавека, які згодны прадаць такі магнітафон. На аўтамабілі з Салігорска ў сталіцу некалькі гадзін язды. З прадаўцом сустрэліся на прывакзальнай плошчы. Тавар Васільеву прыглянуўся. Праверылі, як працуе тэхніка. Расплаціўся. На зваротным шляху Астрашэўскі стаў настойліва патрабаваць, каб заехалі ў пасёлак Міханавічы. Маўляў, там жывуць палякі. У іх можна разжыцца якім-небудзь таварам. Васільеў згадзіўся. Машыну пакінулі на пераездзе. Дзверцы замкнулі, бакавое шкло паднялі да ўпору. Палякаў на месцы не аказалася. Але Астрашэўскі настойваў пачакаць. Нікога не дачакаўшыся, вярнуліся назад. Дзвярное шкло з аднаго боку было адкрыта. Тэхнічнага пашпарта на магнітафон у бардачку не аказалася. І самога магнітафона ў багажніку таксама...

Пазней, аналізуючы паводзіны свайго спадарожніка, пацярпеўшы прыйшоў да высновы: прадавец магнітафона быў добра знаёмы з Астрашэўскім. Апошні якраз і даў наводку, сказаўшы, быццам між іншым, што паедуць у Міханавічы да палякаў. А адсутнасць на багажніку слядоў узлому сведчыла аб наяўнасці ў выкрадальнікаў запаснога камплекта ключоў.

Псіхалагічны партрэт Сяргея Астрашэўскага можна дапоўніць яшчэ некалькімі штрыхамі: падняў руку на майстра станцыі тэхнічнага абслугоўвання, круціў "напарсткі".

Суд прыгаварыў С.Астрашэўскага да трох гадоў пазбаўлення волі. Колькі вяровачцы ні віцца... Зрэшты, занадта ўжо развялося апошнім часам гэтых "вяровачак". І нярэдка сплятаюцца яны ў тугія клубкі, разблытаць якія бывае вельмі складана. З усяго сказанага вынікае лагічнае пытанне: чаму Астрашэўскі на працягу некалькіх гадоў дзейнічаў беспакарана? Па справе прайшло шэсць пацярпеўшых. Больш трох дзесяткаў сведак. Можна, вядома, у чымсьці папракнуць міліцыю. Але прычына, відаць, у іншым. Страх. Уладзімір К. быў настолькі запалоханы Астрашэўскім, што не толькі сам не асмельваўся пайсці ў міліцыю, але забараніў гэта і сваім родным. Пазней на следстве ён скажа, што не верыць у "магчымасць праваахоўных органаў абараніць яго". Запалоханы быў і Іглоўскі. Работнікі станцыі тэхабслугоўвання пацвердзілі факт збівання Астрашэўскім майстра, але даць афіцыйныя паказанні адмовіліся, баючыся расправы і спасылаючыся на тое, што "гэты чалавек разам з сябрамі трымае станцыю ў сваіх руках".

Чаго толькі не выплюхнулі на белы свет рыначныя хвалі! Жорсткасць, насілле, сквапнасць, нянавісць, страх... Пры гэтым многія людзі міжволі вымушаны адчуць на сабе бязлітасны закон "зоны" — чэ-чэ-вэ: чалавек чалавеку — воўк.

Уладзімір МАЦЭЛЬ, намеснік начальніка аддзела Пракуратуры Рэспублікі Беларусь;
Мікалай ЖУЧКО, кар."Мінскай праўды".

ЗГУРТОЎВАЕ "РАЁНКА"

Шмат дзесяцігоддзяў гуртуюцца вакол смалявіцкай раённай газеты «Ленінскі заклік» мясцовыя літаратары. Яшчэ да Вялікай Айчыннай вайны на яе старонках друкавалі свае творы будучыя пісьменнікі Алесь Кучар, Ігнат Дуброўскі, Уладзімір Юрэвіч, Іван Сіняўскі, Міхась Юдэлевіч. Па некалькі кніг выдалі былыя супрацоўнікі раёнкі Мечыслаў Шаховіч і Іван Панчанка. Дарэчы, апошні прыняты ў члены Саюза пісьменнікаў Беларусі. Рэгулярна і цяпер выходзяць літаратурныя старонкі.

У рамантычнай акрыленасці пачаткоўцаў шмат агульнага. Але ў той жа час хараша высвечваецца ў кожнага і сваё, адметнае. Запамінаюцца спеўны верш, мяккая лятуценнасць Веранікі Лебедзевай, гарманічная з"яднанасць парыванняў Генадзя Пічугіна, філасофская накіраванасць радка Мікалая Гаеўскага, тонкая паэтычнасць Святланы Наркевіч, суладнасць з навакольным светам Аляксандра Сарваса...

У многіх аўтараў можна сустрэць і шарахаватыя, няспелыя радкі. Але галоўнае, — маладыя паэты шукаюць сваю сцяжыну ў літаратуру. І яны яе знойдуць, калі не спыняцца на паўдарозе да творчых адкрыццяў.

Іван АНТОНЧЫКАЎ.

■ Незабыўнае

ЯГО СЛОВА ГУЧАЛА ЯК НАБАТ

Калі гавораць гарматы — музы маўчаць. Гэтае выслоўе, аднак, не заўсёды адпавядае ісціне. У гады Вялікай Айчыннай вайны музы не маўчалі. Колькі цудоўных мастацкіх твораў з'явілася ў гэты час! Яны ўзнімалі баявы дух салдата, падтрымлівалі яго ў цяжкую хвіліну, набліжалі доўгачаканую перамогу над ворагам. Сярод тых, чыя муза змагалася з захопнікамі, можна назваць і нашага паэта-песняра Янку Купалу. Ён стварыў цыкл выдатных вершаў на ваенную тэму. Што датычыцца публіцыстычных твораў гэтага перыяду, то па глыбіні, мастацкасці, вастрыні і палымянасці іх ставяць у адзін шэраг з публіцыстыкай Аляксея Талстога і Ільі Эрэнбурга.

...Вайна застала Купалу ў Каўнасе. У той жа дзень ён поездам выехаў у Мінск, а 23 чэрвеня з-пад яго пяра ўжо выйшаў артыкул аб вераломным нападзе фашысцкай Германіі на Савецкі Саюз. Заканчваўся ён прарочымі словамі: "Вораг знойдзе сабе магілу на нашай зямлі". На жаль, гэтае першае публіцыстычнае выступленне паэта не ўбачыла свет — "Звязда" 24 чэрвеня 1941 года не выйшла з друку. Вайна няўмольна набліжалася да беларускай сталіцы. Купала разам з жонкай выехалі на дачу ў Ляўкі, што на Аршаншчыне, а затым праз некаторы час накіраваліся ў Маскву, куды Янка Купала прыехаў 7 ліпеня. Пазней Канстанцыя Буйло ўспаміна: "Заняцце фашыстамі Беларусі адбілася на ім выключна цяжка. Купала пастарэў, пасмутнеў, стаў вельмі маўклівым".

Праз чатыры дні пасля прыезду ў Маскву — 11 ліпеня ў "Известиях" з'явіўся яго артыкул "Узнялася Беларусь", а 17 ліпеня ў той жа газеце — новае выступленне Купалы "Не будзе Беларусь рабом нямецкіх баронаў". На наступны дзень ужо "Правда" друкуе купалаўскі артыкул "Германскі фашызм — люты вораг беларускага народа". У ім ёсць такія словы: "Калі вораг сарве яблык, што паспеў у нашым садзе, ён разарвецца ў яго руках гранатай! Калі ён сажне жменю нашых цяжкіх каласоў, зерні вылецяць і пратнуць яго свінцовым дажджом! Калі ён падыдзе да нашых чыстых, сцюдзёных калодзежаў, яны перасохнуць, каб не даць яму вады!"

Выступаючы ў жніўні 1941 года ў Маскве на Першым усеславянскім мітынгу, Купала сказаў, што "свабодалюбівы беларускі народ нікому не скарыцца".

Гэтай думкай прасякнута ўся публіцыстыка Янкі Купалы. Паэт адчуваў сябе байцом, які сілай свайго мастацкага слова, палымянасцю душы змагаецца з захопнікамі. Менавіта так пра Янку Купалу ўспамінаў пазней яго маскоўскі знаёмы М.І.Шыманскі: "...З машыны выйшаў хмурны Купала. Твар не той, што некалі. Па-асабліваму гараць вочы. Але гэта не бежанец, які ратуе сваё жыццё і маёмасць ад страшэннай навалы. Гэта натхнёны баец, палымяны трыбун, які любіць свой народ і ненавідзіць захопнікаў, кліча на барацьбу і сам ідзе наперад".

Вершы Янкі Купалы, напісаныя ў ваенны час, таксама прасякнуты яркім публіцыстычным напалам. У іх ліку — "На Гітлера-звера", "Паўстаў народ", "Дзевяць асінавых колляў" і іншыя. У гэтым пераліку, аднак, на першае месца, напэўна, трэба паставіць яго верш-заклік "Беларускім партызанам". Ён гучыць як набат, што кліча да помсты, расплаты.

Партызаны, партызаны,
Беларускія сыны!
За няволю, за кайданы
Рэжце гітлерцаў паганых,
Каб не ўскрэслі век яны.

Лёс верша зайздросны. Ужо 28 верасня ён быў надрукаваны ў газеце "Красная звезда" ў перакладзе на рускую мову. У лютым 1942 года яго перадрукавала газета-плакат "Раздавим фашистскую гадину!" А потым — газета "За свабодную Беларусь". Пазней ён з'яўляўся на старонках часопісаў, франтавых газет. Яго перапісвалі, завучвалі на памяць, перакладалі на розныя мовы. У 1942 годзе верш "Беларускім партызанам" быў выдадзены як лістоўка і распаўсюджваўся на тэрыторыі акупіраванай ворагам Беларусі.

У кастрычніку 1941 года Я.Купала пісаў: "Я кожны дзень думаю, як будзем мы ісці па Беларусі, я часта бачу вуліцы ў вёсках, новыя дамы ў спаленых гарадах. Мы будзем будаваць дамы, як у казцы — горад у дзень. Калі б я не быў паэтам і старым чалавекам, я хацеў бы быць каменшчыкам пасля вайны". Янку Купалу нават у тыя надзвычай драматычныя дні не пакідала цвёрдая ўпэўненасць, што:

Загоім раны, адбудуем
Свае сялібы зруйнаваны,
Сваю краіну маладую
Святлом асвецім нечуваным.

Ён не дажыў да светлага дня вызвалення роднай Бацькаўшчыны. Але яго вершы, публіцыстычныя творы сталі тым духоўным падмуркам, на якім была выкавана Перамога.

Глафіра КУШАЛЬ, старшы навуковы супрацоўнік Дзяржаўнага літаратурнага музея Янкі Купалы.

ДЗЕЦІ, ДЗЕЦІ, ДЗЕ ВАС ПАДЗЕЦІ?

Жудасна становіцца на душы, калі чуеш такія словы. А ў апошні час яны гучаць усё часцей і часцей

Аўтобус «падабраў» мяне за некалькі кіламетраў ад вёскі. Свабоднае месца аказалася побач з сівенькай бабуляй. Калі праязджалі ля адной з хат, яна жаласліва сказала: «Гаротныя дзеці». Па дарозе назад, у Мар'іну Горку, ужо іншы чалавек на тым жа месцы паўтарыў знаёмыя словы: «Гаротныя дзеці».

І высветлілася, што ў гэтай вёсцы жыве В.А.Кіпрыянава, якая выхоўвае шасцярых дзяцей. Не сваіх. Іх пакінула ёй дачка Вера. Усё было ў маладой жанчыны: шчырае каханне, прыстойны муж, пяшчотныя дзіцячыя тварыкі, тая непаўторная замілаванасць, якую адчуваеш, калі да цябе дакранаюцца цёпленькія рукі дачушкі. Але ўсё гэта паступова растрачвалася. Веру засмоктвала ў сваю багну гарэлка. Двое дзяцей засталіся без мацярынскай ласкі, бо маці хвалявала зусім іншае — дзе дастаць выпіць? Паявіўся новы муж — Васіль Гулік. Прыстараліся яшчэ двое дзетак, такіх жа гаротнікаў, як і ад першага таты. Жыць бы, радавацца сваім родным крывіначкам. Ды дзе там! Не выпускала бацькоў са сваіх абдымкаў саракаградусная. Прапіўшы апошнія манаткі, Васіль хутка даў лататы ад мнагадзетнай маці. І цяпер хаваецца ад аліментаў. А тым часам Кіпрыянава знайшла сабе трэцяга «суджанага». Вёска пабагацела яшчэ на двух малышоў. Як ужо адзначалася, усіх іх даглядае старэнькая бабуля. Сапраўды, гаротныя дзеці.

Яшчэ адзін факт. Ды больш жудасны. Паехаў неяк у Новую Вёску Стаўбцоўскага раёна, каб пабачыцца з родзічамі, знаёмымі: там прайшло маё дзяцінства. У якую хату ні зазірну, — людзі заплаканыя. Аказваецца, у той дзень у вёсцы адбылася трагедыя. Аляксандр Хіневіч забіў свайго пяцігадовага сына. Пры якіх абставінах? А пры вельмі простых. Працаваў гаспадар на агародзе. Прыбегла непаўналетняя дачка і паведаміла, што Дзіма напусціў у хату газу. Адчуўшы на кухні непрыемны пах, раз'юшаны Хіневіч пачаў малаціць хлопчыка кулакамі. Біў да таго часу, пакуль не адцягнула жонка. Крыху ачуняўшы, Дзіма пачаў скардзіцца на боль у жываце. Мачаха памкнулася выклікаць «хуткую дапамогу».

— Выжыве! — зверам зароў бацька.

Смерць наступіла ад разрыву кішэчніка. Дваццаць дзве траўмы налічылі ўрачы на целе хлопчыка. Аляксандр Хіневіч не раз падымаў руку і на жонку. Асабліва сатанеў, калі наглыкаецца спіртнога. Фінал заканамерны: калонія ўзмоцненага рэжыму на шэсць гадоў.

Якое можна зрабіць рэзюме? Дзеці ёсць дзеці. Жывыя, жвавыя, цікаўныя, непаседлівыя. Хаця і чуюць штогадзінна, штодзённа настаўленні бацькоў, але так і карціць ім кудысьці ўлезці, заглянуць, памацаць сваімі рукамі, пакруціць. Дзіму Хіневічу хацелася зблізку паглядзець, як газператвараецца ў звычайныя язычкі полымя. Не ведаў ён, што такая цікаўнасць будзе каштаваць яму жыцця.

Смерць наогул з'ява страшная. А калі яна наступае ад кулакоў бацькі... Рука не хоча выводзіць гэтае святое слова ў дастасаванні да Аляксандра Хіневіча. Такіх людзей называюць садыстамі. І даводзіць іх да гэтага маральная спустошанасць, разбэшчанасць, п'янства. Ды ці пералічыш усё тое, што калечыць чалавечыя душы. Шчаслівы той бацька, які ўмее адчуваць і разумець сваіх дзяцей, чытаць у іх вачах светлыя мроі, радасці, гора. Той бацька мудры, які пастаянна думае, як яго ўчынкі адгукнуцца ў сэрцах яго дзяцей. Нічога гэтага не было ў Хіневіча. Ён ведаў адну «выхаваўчую» сілу - кулачную. Сваімі непрыстойнымі паводзінамі ён прыносіў сваім дзецям боль, знявагі, цяжкія перажыванні. Такая жорсткасць не знікае бясследна. Яна мае ўласцівасць вяртацца помстаю. Карацей кажучы, як бацькі абыходзяцца са сваімі дзецьмі, так і дзеці будуць ставіцца да сваіх бацькоў. Варта ўсім нам часцей успамінаць народную мудрасць: «Харошыя дзеці — спакойная старасць, благія дзеці — старасць ператвараецца ў пекла».

Сям'я — гэта тое, чым кожны з нас жыве. Аб ёй клапоцяцца, перажываюць, калі нешта не ладзіцца. І шкада, што многія не жадаюць, каб у іх справы ўмешваліся іншыя. Маўляў, няма чаго закранаць асабістае, інтымнае, таемнае ў нашых паводзінах. Калі выхаванне замешана на мудрасці, — трэба пагадзіцца, а калі на тыранстве — быць бядзе, скалечаным лёсам... Тут ужо маўчаць нельга. Як вось у гэтым выпадку.

Чатырнаццацігадовая барысаўчанка Ганна Ж. не з'яўлялася дамоў, бадзяжнічала. Яе адшукалі ў грамадзяніна Г., які нядаўна вярнуўся з месц зняволення.

— Чаго да мяне прыдзіраецеся? Я ж замужам, — заламантавала дзяўчына на пасяджэнні камісіі па справах непаўналетніх гарвыканкома, куды яе даставілі супрацоўнікі міліцыі.

Шлюб паміж імі не быў зарэгістраваны. «Муж» па-ранейшаму п'янстваваў, даваў волю кулакам. Калі «засвяціўся» на новых крадзяжах, кінуўся ва ўцёкі. Такой развязкі і трэба было чакаць. А што ж бацькі? Вельмі «арыгінальна» павяла сябе маці.

— Апошнія месяцы я не хвалявалася за дачку, бо ведала, што яна не бадзяецца па падвалах, спіць не з рознымі, а з адным мужчынам, — сярдзіта адказала яна членам камісіі.

Далей, як кажуць, няма куды. Дарэчы, пра падвалы. Цяпер, пры рынкавых адносінах да ўсяго, толькі яны і засталіся для нашых дзяцей. Усе гурткі пры ўстановах культуры, ЖЭСах пераведзены на платную аснову. Цэны такія, што млосна робіцца...

У вёсцы Цітва Пухавіцкага раёна мне неяк паказалі дом, у якім пасялілася сям'я Мардачовых, дзе гадуюцца 12 дзяцей. Няцяжка падлічыць, колькі бацькам спатрэбіцца сродкаў, калі іх дзеці пажадаюць займацца ў гуртках ці наведваць групу падоўжанага дня, зрабіць падарожжа па гістарычных мясцінах ці папросяць накіраваць іх на вучобу ў платны ліцэй. Бедны бацька Мардачоў: хіба ж вытрымае твой кашалёк?

— Няхай зарабляюць самі дзеці, калі ім хочацца чагосьці незвычайнага, — магчыма, пачую ад кагосьці з прыхільнікаў рынку.

А хто мне падкажа той аб'ект, на якім падлетак можа сябе «азалаціць»? Толькі, калі ласка, не трэба спасылацца на газету «Комсомольская правда», якая з пафасам расказвае аб тым, як унук расійскага Прэзідэнта зарабляе сабе на кішэнныя выдаткі мыццём машын. Упэўнены: калі ён і мыў тую машыну (відаць, напаказ для прапагандыстаў рынку), то, мяркую, яго ахоўвалі «дзядзькі» з аўтаматамі. Каму патрэбны быў прыклад з унукам Прэзідэнта? Акрамя раздражнення, ён чытачам нічога не даў. Як і інфармацыя пра конкурс мацярышчыннікаў, цэны на паслугі прастытутак, аб чым нядаўна прачытаў у беларускіх рэспубліканскіх газетах. Лепш бы яны паведамілі, дзе ўладкавацца выпускнікам школ, прафтэхвучылішчаў, бо ў наш непрадказальны час яны аказаліся нікому не патрэбнымі. Ні кіраўнікам прадпрыемстваў, якія самі вось-вось пойдуць з працягнутай рукой, ні бізнесменам, для якіх галоўнае — накапіць «бабкі». Ім патрэбны дзялкі, а не сумленныя падлеткі, якім свет бачыцца зусім іншым. Што ж застаецца рабіць? Сціскаць кулакі ад крыўды. Ад злоснага чалавека лепшага і чакаць не даводзіцца. А тут яшчэ гэтыя тэлеперадачы —"Час фартуны", «Лато-Мільён», «Поле цудаў». На што яны разлічаны? На тое, каб выхаваць страсную мару мець «лёгкія грошы». Нічога сабе падказачка... З тэлеэкрана дзяўчынка гадоў пяці крычыць: «Я стану мільянеркай!» Не адстае і хлопчык: «Я стаў мільянерам — вось пашанцавала!» Жудасна, калі мы ўдзёўбваем у дзіцячую свядомасць прагу да грошай, якія вельмі лёгка дастаюцца. Не прымаю пераканання, што з цікавасці да грошай пачынаецца прадпрымальнік, бізнесмен, які, як талдычаць рыначнікі, выратуе нашу краіну ад беднасці. Не магу зразумець і тое, чаму ўзахлёб хвалім спонсараў, якія выдзелілі сродкі на правядзенне нейкага мерапрыемства. Атрымліваецца, што яны больш добрыя, чым дзяржава, якая не можа прафінансаваць многія дзіцячыя праграмы. Мы ж яе называлі сваёй маці яшчэ тады, калі слова «спонсар» ніхто і не чуў. Дык калі ж ён так паспеў разбагацець? Куды глядзела Айчына-маці, калі ён прагна нажываўся на сумленнай працы сумленных людзей? Але аб гэтым іншым разам. Лепш вернемся да праблемы працаўладкавання выпускнікоў. Гэтую функцыю павінна ўзяць на сябе дзяржава, як і было раней. Што ж гэта за маці, якая не клапоціцца аб сваіх дзецях? Прабачце, што яшчэ раз выкарыстаў такое параўнанне. Час вымагае вяртання да прымусовай квоты па працаўладкаванню падлеткаў, бо іначай вельмі шмат згубім. Ледзянее душа, калі пачынаеш аналізаваць вынікі апытанняў, праведзеных сярод юнакоў і дзяўчат. Толькі кожны трэці малады чалавек жадае быць карысным грамадству. Страшна, балюча і крыўдна! Куды мы коцімся? Зрэшты, чаму коцімся? Ужо дакаціліся. Па заданню Камітэта па справах моладзі пры Савеце Міністраў рэспублікі апытана 1.700 рэспандэнтаў. Высветлілася, што кожны пяты з задавальненнем паехаў бы працаваць за мяжу, прытым многія — на любых умовах. Гэтага і трэба было чакаць, бо толькі чатыры працэнты апытаных у асноўным задаволены ўзроўнем зарплаты. А што гаварыць пра тых, хто зусім не можа ўладкавацца, не па сваёй волі сядзіць на шыі ў бацькоў? Пры такіх адносінах да моладзі светлых гарызонтаў нам не відаць. Тым больш што і ад дэмакратаў не чуваць нічога суцяшальнага. Горлы дралі: «Далоў прывілеі!» А потым самі, як сыр у масле, пачалі ў іх купацца. З-за мяжы не вылазяць. Да хрыпаты пераконваюць людзей, што цяперашняя ступень развалу эканомікі неабходная, што без яе нам не прыйсці да цывілізаванага рынку, а значыць, і да дастойнага жыцця. Якім трэба быць ідыётам, каб паверыць у такую лухту! А дзіцячы розум наогул не ў стане ўспрымаць падобныя «адкрыцці».

Гэты год абвешчаны Генеральнай Асамблеяй ААН Годам сям'і. У нашай рэспубліцы ён пачаўся з музыкі, з урачыстага адкрыцця ў філармоніі. Хаця б не закончыўся слязьмі, бо мала што робіцца па абароне нашых дзяцей. Яны ў літаральным сэнсе стаяць над безданню.

Уладзімір КОБРЫН.

Праграма тэлебачання з 18 па 24 ліпеня

18 ліпеня, панядзелак

Беларускае тэлебачанне

17.30. Навіны.
17.40. Гонкі для Беларусі.
18.10. Абласныя навіны (Брэст).
18.25. Навіны Бі-бі-сі.
19.00. Што на свеце пачуваецца...
19.55. Гаспадар. Калгас імя Тэльмана Слуцкага раёна.
20.30. Кантакт:
20.35. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.35. Пяць хвілін на жарты.
21.40. Студыя "Тэлесябрына".
21.45. Спартыўны тэлекур'ер.
22.05. Пад купалам Сусвету.
22.15. Тэлевізійны Дом кіно.
23.05. НІКа.
23.20. Надвор'е.
23.30. "Апошняя цэль". (Італія).

Канал "Астанкіна"

17.00, 20.00, 23.00. Навіны.
17.25. Свет сёння.
17.40. Азбука ўласніка.
17.50, 20.35. Надвор'е.
18.00. Гадзіна пік.
18.25. "Дзікая ружа".
18.55. Мы.
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.45. Спартыўны агляд.
21.20. Тэрмін кахання...
22.05. Творчы вечар Сімона Асіашвілі.
23.10. "Белае і чорнае".
23.55. Прэс-экспрэс.

Канал "Расія"

15.00, 19.00, 22.00. Весткі.
15.20. Футбол. Фінал.
17.35. Там-там навіны.
17.50. Свята кожны дзень.
18.00. Выратаванне 911.
19.25. Падрабязнасці.
19.35. "Прыгоды "Зоркі Захаду".
20.35. Ніхто не забыты.
20.40. Рэпарцёр.
21.00. Без рэтушы.
22.20. Аўтаімгненне.
22.25. Зоркі гавораць.
22.30. Спартыўная карусель.
22.35. Экран крымінальных паведамленняў.
22.45. Вячэрні салон.

Санкт-Пецярбург

17.10. "Я і ўвесь клас".
18.20. "Сунічны дождж ык".
18.30, 21.45. Інфарм ТБ.
18.50. "У імя ўваскрэсення".
19.05. "Каміла, ці Нераскрытыя тайны".
19.50. Па слядах кінафестывалю "Пасланне да чалавека". Д/фільмы.
20.30. "Густаў і іншыя".
20.45. Тэлеслужба бяспекі.
20.55. "Кансерватар". Роздумы аб жыцці.
21.35. Тэлемагазін.
21.30. Будні.
22.00. Спорт, спорт, спорт...
22.10. Ваш стыль.
22.20. "Ключ".

19 ліпеня, аўторак

Беларускае тэлебачанне

8.00. Раніца рэспублікі.
8.10. Эканамікст.
8.20. Пад купалам Сусвету.
8.30. Надвор'е.
8.40. "Праспект".
9.10. "Апошняя цэль".
10.55. Пяць хвілін на жарты.
11.00. Дзелавы веснік.
11.10. "Зваротная сувязь".
12.45. АВС-клуб.
13.00. Першы Міжнародны фестываль фальклору.
14.00. Да Дня незалежнасці.
15.30. "На крылах кажана".
16.30. "Нов і К"-топ-10.
17.30. Навіны.
17.40. "Прыгоды маленькіх сяброў".
18.00. Эканамікст.
18.10. Абласныя навіны (Віцебск).
18.25. Навіны Бі-бі-сі.
19.00. Эканамічная хваля.
19.40. Зямлі маёй паданні. "І пасеяў Бог зямлю..."
20.00. Кантакт.
20.05. Калыханка.
20.35. Панарама.
21.00. Урачыстае адкрыццё III Міжнароднага музычнага фестывалю "Славянскі базар-94".
21.55. Пяць хвілін на жарты.
22.00. Пад купалам Сусвету.
22.10. НІКа.
22.25. Надвор'е.
22.35. "Славянскі базар-94".

Канал "Астанкіна"

8.35. "Дзікая ружа".
9.30. "Казка ў казцы".
9.45. Справа.
10.00, 15.00, 17.00, 20.00, 23.00. Навіны.
15.25. "Вайна гобатаў".
15.50. Паміж намі, дзяўчынкамі.
16.05. Рок-урок.
16.40. За кулісамі. Міратворчасць: свяшчэнны абавязак, або цяжкі крыж Расіі.
17.25. Дакументы і лёсы.
17.40. Знак пытання.
17.50, 20.35 Надвор'е.
18.00. Гадзіна пік.
18.25. "Дзікая ружа".
18.55. Тэма.
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.45. З першых рук.
20.55. "Вялікі пералом".
23.10. Гала-канцэрт фестывалю "Белыя ночы Санкт-Пецярбурга".
0.25. Прэс-экспрэс.

Канал "Расія"

6.00, 11.00, 15.00, 19.00, 22.00. Весткі.
8.00. Сусветныя навіны Эй-бі-сі.
8.30. Ранішні канцэрт.
8.45. Без рэтушы.
9.40. "Паўднёвая Афрыка — край добрых надзей..."
10.00 Тэатральны раз'езд.
10.40. Сялянскае пытанне.
15.20. Студыя "Рост".
15.50. Там-там навіны.
16.05. Новая лінія.
16.50. Ваша права.
17.05. Гаспадар.
17.35. Свята кожны дзень.
17.45. "Хто вы, доктар Шаабан?"
18.10. L-клуб.
19.25. Падрабязнасці.
19.35. "Мужчынская кампанія".
21.00. "Славянскі базар-94".
22.20. Аўтаімгненне.
22.25. Зоркі гавораць.
22.30. Спартыўная карусель.
22.35. "Славянскі базар-94".

Санкт-Пецярбург

12.00. Бізнес-выпуск.
12.10. Чароўная лінія.
12.25. "Нямецкая хваля".
13.00. Хуткая дапамога.
13.30. "Каміла, ці Нераскрытыя тайны".
14.15. "Эх, Таптыгін, Таптыгін".
14.25. Тэлетэкст.
14.30, 18.30, 21.45. Інфарм ТБ.
14.45. "Уладзімір Святы".
16.00. "Забытыя мясціны".
16.20. М.В.Гогаль. "Старасвецкія памешчыкі".
17.35. Ваша права.
18.10. "Казкі-невялічкі".
18.55. "Чалавек з дзіцячым акцэнтам".
19.05. "Каміла, ці Нераскрытыя тайны".
19.55. Аранж-ТБ.
20.15. Без назвы.
20.25. Падсякай. Перадача для рыбаловаў.
20.40. Тэлеслужба бяспекі.
20.50. "Добрая воля".
21.20. Тэлемагазін.
21.25. Будні.
21.35. Тэлетэкст.
22.00. Спорт, спорт, спорт...
22.10. Ваш стыль.
22.20. "Дванаццаць крэслаў". 1-я серыя.

20 ліпеня, серада

Беларускае тэлебачанне

8.00. Раніца рэспублікі.
8.10. Пад купалам Сусвету.
8.20. "Маналог з адступленнямі". Д/ф.
8.50. Пяць хвілін на жарты.
8.55. Надвор'е.
9.05. На чым трымаецца зямля?
9.25. Першы Міжнародны фестываль фальклору.
10.25. Ало! Ёсць пытанне. Госць студыі — біяэнергетык І.Фількевіч.
11.10. Інтэрв'ю з народным пісьменнікам Беларусі В.Быкавым.
11.40. Да Дня незалежнасці. Канцлер Леў Сапега.
15.05. "Голас дзяцінства".
16.00. Пра шахматы і шахматыстаў.
16.30. Відзьма-нявідзьма.
17.30. Навіны.
17.40. "Ганна Ахматава. Рэквіем". Д/ф.
18.10. Абласныя навіны (Гомель).
18.25. Навіны Бі-бі-сі.
19.00. "Карамболь". Ток-шоу з удзелам спевака М.Шуфуцінскага.
19.30. "Прышэлец". Д/ф.
19.45. Абрыс.
20.25. Пяць хвілін на жарты.
20.30. Кантакт.
20.35. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.35. Студыя "Формула".
23.00. Пад купалам Сусвету.
23.10. НІКа.
23.25. Надвор'е.
23.35. "Жанчына без забабонаў". 1-я серыя.

Канал "Астанкіна"

9.15. "Баяка муху не пакрыўдзіць" і інш.
8.25. "Дзікая ружа".
8.55. Клуб падарожнікаў.
9.45. Дзелавы веснік.
10.00, 15.00, 17.00, 20.00, 23.00. Навіны.
15.25. "Вайна гобатаў".
15.50. Дзённік дзіцячага кінафестывалю.
16.10. "Лятаючы дом".
16.40. Тэлерадыёкампанія "Мір".
17.25. Свет сёння.
17.40. Тэхнадром.
17.50, 20.35. Надвор'е.
18.00. Гадзіна пік.
18.25. "Дзікая ружа".
18.55. Кінапанарама.
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.45. Жараб'ёўка Лігі чэмпіёнаў па футболу.
21.10. Маналог.
21.20. "Шоу-бой".
23.15. Арт-кур'ер.
23.45. "Акно ўначы".
0.15. Прэс-экспрэс.

Канал "Расія"

6.00, 11.00, 15.00, 19.00, 22.00 Весткі.
8.00. Сусветныя навіны Эй-бі-сі.
8.30. Ранішні канцэрт.
8.50. "Санта-Барбара".
9.40. Тэлегазета.
9.50. "К-2" прадстаўляе: "Ведай нашых".
10.40. Сялянскае пытанне.
15.20. Студыя "Рост". "Прызма".



15.50. Там-там навіны.
16.05. Новая лінія. "Далёкі Усход".
16.50. Казкі для бацькоў. "За парогам дома".
17.25. Я — лідэр.
17.50. Свята кожны дзень.
18.00. "Тайны немадрыдскага двара". І.Штэмлер.
18.50. "Пяць хвілін аб добрым жыцці".
19.25. Падрабязнасці.
19.35. "Санта-Барбара".
20.25. Ніхто не забыты.
20.30. Шостае пачуццё.
21.05. На палітычным Алімпе.
22.20. Аўтаімгненне.
22.25. Зоркі гавораць.
22.30. Спартыўная карусель.
22.35. Экран крымінальных паведамленняў.
22.45. Экзотыка.

Санкт-Пецярбург

12.00. Бізнес-выпуск.
12.10. Чароўная лінія.
12.25. "Нямецкая хваля".
13.00. Хуткая дапамога.
13.30. "Каміла, ці Нераскрытыя тайны".
14.15. Тэлемагазін.
14.20. "Набярэжная навукі". Д/ф.
14.30, 18.30, 21.45. Інфарм ТБ.
14.45. "Сірано дэ Бержарак".
16.15. Урок нямецкай мовы.
16.30. "Еўрапейскі калейдаскоп".
17.00. "Паўночныя званы".
17.30. "Пачынаецца расказ".
18.00. "Скарбніца мудрасці" і інш.
18.55. "Па ўласным жаданні".
19.05. "Каміла, ці Нераскрытыя тайны".
19.50. Блеф-клуб.
20.30. Тэлеслужба бяспекі.
20.40. Адраджэнне Балаама.
21.00. Прэм'ера студыі "Лентэлефільм".
21.10. Музычны момант.
21.25. Тэлемагазін.
21.30. Будні.
22.00. Спорт, спорт, спорт...
22.10. Ваш стыль.
22.20. "Дванаццаць крэслаў". 2-я серыя.

21 ліпеня, чацвер

Беларускае тэлебачанне

8.00. Раніца рэспублікі.
8.10. Пад купалам Сусвету.
8.20. "Полацкая пячатка". Д/ф.
8.40. Першы Міжнародны фестываль фальклору.
9.40. Пяць хвілін на жарты.
9.45. Тэлевізійны Дом кіно.
10.35. Да Дня Незалежнасці.
16.10. "Дах для ўсіх".
16.45. Вобраз. Літаратурны тэлечасопіс.
17.30. Навіны.
17.40. Існасць.
18.10. Абласныя навіны.
18.25. Навіны Бі-бі-сі.
19.00. Зачытайце маё пісьмо...
19.05. Крымінальная хроніка.
19.25. "Гэтыя даўгавечныя сосны..."
20.10. "А дзе мне ўзяць такую песню...". Д/ф.
20.30. Кантакт:
20.35. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.35. Пяць хвілін на жарты.
21.40. Пад купалам Сусвету.
21.50. Надвор'е.
22.00. НІКа.
22.15. "Славянскі базар-94".
23.45. "Жанчына без забабонаў". 2-я серыя.

Канал "Астанкіна"

8.35. "Дзікая ружа".
9.05. У свеце жывёл.
9.45. Прадпрымальнік.
10.00, 15.00, 17.00, 20.00, 23.25. Навіны.
15.25. "Вайна гобатаў".
15.55. Мульцітролія.
16.10. ...Да 16 і старэйшым.
16.40. Планета пад небам Неапаля.
17.25. Дакументы і лёсы.
17.40. Загадка СБ.
17.50, 20.30. Надвор'е.
18.00. Гадзіна пік.
18.25. "Дзікая ружа".
18.55. Прыватнае жыццё Аляксандра Шырвінта.
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.40. Масква—Крэмль.
21.00. Лато "Мільён".
21.30. "Прама ў сэрца".
23.40. Спявае Алена Казанцава.
0.10. Прэс-экспрэс.

Канал "Расія"

6.00, 11.00, 15.00, 19.00, 22.00. Весткі.
8.00. Сусветныя навіны Эй-бі-сі.
8.30. Тэлегазета.
8.35. Паехалі.
8.45. "Санта-Барбара".
9.35. Чароўны куфэрачак.
9.45. Дзённік фестывалю "Славянскі базар-94".

9.50. Зусім сакрэтна.
10.40. Сялянскае пытанне.
15.20. Студыя "Рост". Фестываль "Белыя ночы". Частка 1-я.
15.50. Там-там навіны.
16.05. Новая лінія. "Штрыхі да партрэта".
16.50. М-трэст.
17.05. Будні.
17.45. Свята кожны дзень.
17.55. У свеце аўта- і мотаспорту.
18.25. Свая гульня.
19.25. Падрабязнасці.
19.35. "Санта-Барбара".
20.25. Сам сабе рэжысёр.
21.00. Яўгеній Лявонаў. Вечар памяці артыста.
22.20. Аўтаімгненне.
22.25. Зоркі гавораць.
22.30. Спартыўная карусель.
22.35. "Пан Валадыеўскі". 1-я серыя.

Санкт-Пецярбург

12.00. Бізнес-выпуск.
12.10. Чароўная лінія.
12.25. "Нямецкая хваля".
13.00. Хуткая дапамога.
13.30. "Аляксандр Неўскі".
14.30, 18.30, 21.45. Інфарм ТБ.
14.45. "Салодкая жанчына".
16.20. "Графіка". 2-я частка.
16.45. "Майстры — залатыя рукі".
17.05. "Музыка — дзецям". Спяваюць і іграюць нахімаўцы.
17.30. Рэформа і ўлада.
18.00. Парады садаводам.
18.15. "Ох, адпачыў".
18.55. "Ціхая дама" Сяргея Шолахава.
20.00. О-ля-ля.
20.25. Тэлемагазін.
20.35. Тэлеслужба бяспекі.
20.45. Гадзіна ў квадраце.
22.00. Гульні Добрай волі. Спецыяльны выпуск.
22.30. Ваш стыль.
22.40. "Вячэрні звон". Музычны канал.

22 ліпеня, пятніца

Беларускае тэлебачанне

8.00. Раніца рэспублікі.
8.10. Эканамікст.
8.20. Пад купалам Сусвету.
8.30. Надвор'е.
8.40. "Карамболь". Ток-шоу з удзелам спевака М.Шуфуцінскага.
9.10. Пяць хвілін на жарты.
9.15. Першы Міжнародны фестываль фальклору.
10.15. Да Дня Незалежнасці.
16.20. ПІК. Канал для падлеткаў.
17.00. "І матчыных напеваў успамін".
17.30. Навіны.
17.45. Студыя "Тэлесябрына".
18.00. Эканамікст.
18.10. Абласныя навіны.
18.25. Навіны Бі-бі-сі.
19.00. Сустрэча з прадстаўнікамі прадпрыемстваў недзяржаўных форм уласнасці.
19.30. "Памяць сэрца".
20.05. Рэйтынг.
20.30. Кантакт.
20.35. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.35. Пяць хвілін на жарты.
21.40. "Свабоднае падзенне".
23.00. Пад купалам Сусвету.
23.10. Надвор'е.
23.20. "Славянскі базар-94".

Канал "Астанкіна"

8.15. "Сарока". Дзіцячая інфармацыйная праграма.
8.45. "Гарачаў і іншыя".
9.15. Дапамажы сабе сам.
9.45. Бізнес-клас.
10.00, 15.00, 17.00, 20.00, 23.00. Навіны.
15.25. "Прыгоды Бураціна". 1-я серыя.
16.50. Азбука ўласніка.
17.25. Мініяцюра.
17.35. Знак пытання!
17.45, 20.35. Надвор'е.
17.50. Чалавек і закон.
18.20. "Гарачаў і іншыя".
18.50. Поле цудаў.
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.45. Чалавек тыдня.
21.05. "Дэн Огаст".
22.10. "Погляд" з А.Любімавым.
23.10. Музагляд.
23.55. Прэс-экспрэс.

Канал "Расія"

6.00, 11.00, 15.00, 19.00, 22.00. Весткі.
8.00. Сусветныя навіны Эй-бі-сі.
8.30. Тэлегазета.
8.35. Паехалі.
8.45. "Санта-Барбара".
9.35. "Капітан Нема". 3-я серыя.
10.40. Сялянскае пытанне.
15.20. Студыя "Рост".
15.50. Там-там навіны.
16.05. Новая лінія.
16.50. "Адна супраць усіх". 1-я серыя.
17.45. Свята кожны дзень.
17.55. Фільм-прэм'ер.
18.10. Міжнародны конкурс вакалістаў імя М.А.Рымскага-Корсакава.
19.25. Падрабязнасці.
19.35. "Санта-Барбара".
20.25. Дзённік фестывалю "Славянскі базар-94".
20.30. "Гарадок". Забаўляльная праграма.
21.05. "К-2" прадстаўляе: "Пацалунак у дыяфрагму".
22.20. Аўтаімгненне.
22.25. Зоркі гавораць.
22.30. Спартыўная карусель.
22.35. "Пан Валадыеўскі". 2-я серыя.
24.00. Прыватная калекцыя.

Санкт-Пецярбург

12.00. Бізнес-выпуск.
12.10. Чароўная лінія.
12.25. "Нямецкая хваля".
13.00. Хуткая дапамога.
13.30. "Жыццё маё — опера".
14.30, 18.30, 21.45. Інфарм ТБ.
14.45. Тэлемагазін.
14.50. "Дванаццаць крэслаў". 1-я і 2-я серыі.
17.30. "Баламуцкія сустрэчы".
17.55. "Худайберды-асілак" і інш.
18.55. "Легенда аб Сурамскай крэпасці".
20.45. Тэлеслужба бяспекі.
20.55. Прэм'ера студыі "Лентэлефільм".
21.25. Тэлемагазін.
21.30. Будні.
22.00. Гульні Добрай волі. Спецвыпуск.
22.30. Ваш стыль.
22.40. "Ракавая доза".

23 ліпеня, субота

Беларускае тэлебачанне

8.00. Раніца рэспублікі.
8.10. Пад купалам Сусвету.
8.20. Надвор'е.
8.30. Пяць хвілін на жарты.
8.35. "Свабоднае падзенне".
9.55. "Добрая казка".
10.10. Паказвае Віцебск.
11.10. "Сталіца". Тэлечасопіс.
11.30. "Трэцяя ракета".
13.10. 20 мінут рэдактара.
13.30. Барбі-лато.
14.00. Пад крылом Еўфрасінні. Ч.1-я.
14.45. Дзесяць запаведзяў. Перадача 10-я.
15.15. "Нов і К"-топ-10.
16.15. Асілак. Тэлевізійны спартыўны клуб.
17.05. "Чарапашкі ніндзя".
17.35. "Славянскі базар-94".
19.35. "Шматгалоссе". Бежанцы. Прамая лінія.
20.35. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.35. Пяць хвілін на жарты.
21.40. "Не будзіце спячага сабаку".
23.50. Пад купалам Сусвету.
24.00. "Каскад".
0.15. Відзьма-нявідзьма.

Канал "Астанкіна"

7.00. Суботняя раніца дзелавога чалавека.
7.45. Слова пастара. Мітрапаліт Кірыл.
8.00. Марафон-15 — малышам.
8.30. Тэлерадыёкампанія "Мір".
10.00. Ранішняя пошта.
10.30. Я — жанчына.
11.00. Навіны культуры.
11.10. Смак.
11.25. Пераадоленне.
11.55. Фільмы нашай памяці. "Утаймавальнікі веласіпедаў".
13.25. Кніжны двор.
14.00, 23.05. Навіны.
14.20. Лабірынт.
14.50. "Кэтвізл".
15.20. "Трэба чуць прыгажосць".
15.50. "Жыццё заапаркаў".
16.30. Чалавек і закон. Спецвыпуск.
16.40. Цудоўная сямёрка.
17.35. Бамонд.
17.55. Да і пасля.
18.45. "Б'юлаленд".
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.00. Навіны плюс.
20.35, 23.15. Надвор'е.
20.45. "Камісар".
21.40. Оба-на.
22.25. На Гульнях Добрай волі.
23.25. "Вось мы якія...".

Канал "Расія"

7.00, 13.00, 19.00, 22.00. Весткі.
8.40. Парламенцкі тыдзень.
9.20. Рэтра-шлягер. У.Высоцкі.
9.50. Тэлеэрудыт.
9.55. На Гульнях Добрай волі.
13.20. Непазнаны Сусвет.
13.50. XX стагоддзе ў кадры і за кадрам. В.Шукшын.
14.50. "К-2" прадстаўляе: "Зоркі Амерыкі".
15.20. Футбол без граніц.
16.15. Тэлеэрудыт.
16.20. Вуснамі дзіцяці.
16.55. Урачыстае адкрыццё Гульняў Добрай волі.
19.25. Свята кожны дзень.
19.35. "Амерыка, Амерыка...". 1-я с.
21.25. Джэнтльмен-шоу.
22.20. Аўтаімгненне.
22.25. Зоркі гавораць.
22.30. Спартыўная карусель.
22.35. Дзённік фестывалю "Славянскі базар-94".
22.40. Праграма "А".

Санкт-Пецярбург

8.30. "Чароўная лінія".
8.45. Тэлевізійны фільм".
9.55. Гульні Добрай волі. Плаванне.
12.40. "Дождж". Тэлеспектакль.
13.35. "Рамантычныя мініяцюры". Фільм-канцэрт.
13.55. Гульні Добрай волі. Баскетбол.
15.50. "Марыяна першая".
16.20. "Рытм, рытм, рытм". Фільм-канцэрт.
16.35. Экспрэс-кіно.
16.55. Гульні Добрай волі. Цырымонія адкрыцця.
19.30, 21.45. Інфарм ТБ.
19.55. "Верныя сябры".
22.00. Дзённік Гульняў Добрай волі.
23.05. Ваш стыль.

24 ліпеня, нядзеля

Беларускае тэлебачанне

8.00. Раніца рэспублікі.
8.10. Пад купалам Сусвету.
8.20. Пяць хвілін на жарты.
8.25. Слова да чалавека.
8.55. Беларускі тур.
9.10. "Чарапашкі ніндзя".
9.40. АВС-клуб.
9.55. MTV. Лепшыя хіты.
10.25. Белыя і чорныя. Тэлевізійны шашачны клуб.
11.05. "Праспект".
11.35. Г.Вагнер. Сімфонія № 3 "Памяці матуль".
12.15. Вяскоўцы.
12.45. Пад крылом Еўфрасінні. Ч.2-я.
13.20. Мультдэтэктыў, ці Шоу з крадзяжом.
14.00. Ваўчок-шоу.
14.25. Служба 01.
14.35. Музычная праграма да Дня работнікаў пажарнай аховы.
15.35. "Трын-трава".
17.10. Тэлекрама.
17.20. Тэлеклуб "Гаў-гаў".
17.45. Дзелавы веснік.
18.00. "Чарапашкі ніндзя".
18.30. "Гінес-шоу".
19.00. Футбол. "Дынама-93" — "Нёман" (Гродна).
20.00. Панарама.
20.35. Пад купалам Сусвету.
20.40. Калыханка.
21.00. Пяць хвілін на жарты.
21.05. "Прызыўнікі".
22.00. "Славянскі базар-94".

Канал "Астанкіна"

7.00. Алімпійская раніца.
7.45. Тыраж "Спортлато".
8.00. Марафон-15.
8.30. Раным-рана.
9.00. Палігон.
9.30. Пакуль усе дома.
10.00. Ранішняя зорка.
10.50. "Кантрольная для дарослых".
11.35. Малыя гарады Расіі.
12.05. Шпаргалка.
12.10. "Падводная адысея каманды Кусто".
13.00. Гульні Добрай волі.
14.00, 17.20, 23.00. Навіны.
14.20. Тэлерадыёкампанія "Мір".
15.00. Жывое дрэва рамёстваў.
15.05. Амерыка з М.Таратутам.
15.40. "Баскетбольная ліхаманка", "Сапраўдныя паляўнічыя на прывіды".
16.35. Гульні Добрай волі.
18.40. Тэлелоцыя.
18.55. Надвор'е.
19.00. КВЗ-94.
21.00. Нядзеля.
21.50. Спартыўны ўік-энд.
22.05. Кабарэ "Усе — зоркі".
23.10. Вестуны.

Канал "Расія"

7.00, 13.00, 19.00, 22.00. Весткі.
7.25. "Канікулы ў Прастаквашыне".
7.45. Здарова жывеш.
8.00. Студыя "Рост".
8.30. Добрай раніцы, Еўропа.
9.00. Лепшыя гульні НБА.
10.00. Аты-баты...
10.30. Правінцыяльныя пісьмы. "Прывідная граніца".
11.00. "Упершыню замужам".
12.35. Дзённік фестывалю "Славянскі базар-94".
12.40. Шэсць сотак.
13.20. "Не высечы...".
13.35. Каробка перадач.
13.50. "Ліпень". Відэазамалёўка.
14.00. У свеце жывёл.
14.55. "Дынама" (Масква) — ЦСКА.
17.00. "Гуфі і яго каманда", "Чорны плашч".
17.55. Свята кожны дзень.
18.05. "Залаты Астап". Гумарыстычная праграма.
19.25. "Амерыка, Амерыка...". 2-я с.
20.50. Кур'ер Гульняў Добрай волі.
21.25. У Ксюшы.
22.20. Аўтаімгненне.
22.25. Зоркі гавораць.
22.30. На Гульнях Добрай волі.

Санкт-Пецярбург

7.45. "Гаючае слова". Праграма-набажэнства.
8.15. Дзённік Гульняў Добрай волі.
9.20. "Клемянціна".
9.55. Лёгкая атлетыка.
11.00. "Нядзельны лабірынт".
12.25. Лёгкая атлетыка.
14.00. Экспрэс-кіно.
14.20. Казка за казкай.
15.05. Храм.
15.55. Плаванне.
17.00. Клуб "Класіка".
18.30. Інфарм ТБ.
18.55. Баскетбол.
20.55. Адамаў яблык.
22.00. Дзённік Гульняў Добрай волі.
23.00. Ваш стыль.

8-й канал

18 июля, понедельник

18.00 Многосерийный фильм для детей "Карусель".
18.25 Дайджест программы "Жизненный выбор".
18.45 Мультсериал "Вольтрон".
19.10 Полицейский сериал "Хилл Стрит Блюз".
20.00 Студия "Рекорд" представляет мультипликационный фильм Уолта Диснея "Спящая красавица".
20.40 Художественный фильм из серии "Отец Мерфи".
21.30 "Вось мы... для вас..."
21.40 Студия "Рекорд" представляет художественный фильм.

19 июля, вторник

18.00 Многосерийный фильм для детей "Карусель".
18.20 Кубок "Порше".
18.35 Студия "Интекс". Новости.
18.45 Мультсериал "Вольтрон".
19.10 Телесериал "Лабиринт правосудия".
20.00 Студия "Рекорд" представляет мультипликационный фильм Уолта Диснея "Спящая красавица".
20.40 Художественный фильм из серии "Отец Мерфи".
21.30 Комедийное шоу "Скрытая камера".
21.50 Студия "Рекорд" представляет художественный фильм.

20 июля, среда

18.00 Многосерийный фильм для детей "Карусель".
18.25 Кубок "Порше".
18.35 СОЛТЕК. Новости.
18.45 Мультсериал "Вольтрон".
19.10 Полицейский сериал "Хилл Стрит Блюз".
20.00 Студия "Рекорд" представляет мультипликационный фильм Уолта Диснея.
20.30 Телесериал "Морена Клара", 44-я серия.
21.35 Студия "Рекорд" представляет художественный фильм.

21 июля, четверг

18.00 Многосерийный фильм для детей "Карусель".
18.20 Тележурнал "Немецкая волна".
18.50 Мультсериал "Вольтрон".
19.10 Телесериал "Лабиринт правосудия".
20.00 Студия "Рекорд" представляет мультипликационный фильм Уолта Диснея.
20.30 Телесериал "Морена Клара", 45-я серия.
21.35 Студия "Рекорд" представляет художественный фильм.

22 июля, пятница

18.00 Многосерийный фильм для детей "Карусель".
18.25 СОЛТЭК. Доремифасольки.
18.35 Мультсериал "Вольтрон".
19.00 Художественный фильм из серии "Отец Мерфи".
19.50 Студия "Рекорд" представляет мультипликационный фильм Уолта Диснея.
20.20 Телесериал "Морена Клара", 46-я серия.
21.10 Писатели-юмористы.
21.20 Foxy music (повтор).
22.05 Студия "Рекорд" представляет художественный фильм.

23 июля, суббота

15.00 Художественный фильм "Приключения Электроника", 1, 2-я серии.
17.05 Мультсериал "Трансформеры", 51, 52-я серии.
17.45 Проповедник Кеннет Коупленд.
18.15 Приключенческий сериал "Залив Опасный".
19.00 "Как дела, старина?".
19.30 Телесериал "Цветок страсти", 51, 52-я серии.
21.00 СОЛТЭК. Спортивная мозаика.
21.30 Семь минут с "Христофором".
21.40 Студия "Рекорд" представляет художественный фильм.

24 июля, воскресенье

15.00 Художественный фильм "Приключения Электроника", 3-я серия.
16.10 "Воинственные викинги" из цикла "Исторические сражения".
17.00 Мультсериал "Трансформеры", 53, 54, 55-я серии.
18.05 СОЛТЭК. Телефэн. Улица.
18.35 Телесериал "Цветок страсти", 53, 54, 55-я серии.
20.55 Спорт-секрет.
21.10 Студия "Рекорд" представляет художественный фильм.
22.40 Foxy music.

■ Хотите — верьте, хотите — нет

ПИТАНИЕ ПО ГОРОСКОПУ

От Земли и Воздуха существенно отличаются по своей психофизиологической структуре Вода и Огонь. Люди этих знаков более пассивные, обладают большим весом, ростом и развитой мышечной системой, более мощным запасом биоэнергии.

Для поддержания здоровья Воде (20 февраля—19 марта, 20 июня—19 июля, 20 октября—19 ноября) необходимо плотное питание, со значительной долей мяса в рационе. Так, у мужчин этих знаков мясные блюда в суточном питании занимают не менее 50 процентов. Только таким образом Вода может набрать нужное количество живительных сил. Однако через 24—30 часов излишки энергии надо вывести из организма, потому что иначе они приведут к беде. От них можно ожидать ожирения, гипертонии, сердечных заболеваний, деформации опорно-двигательного аппарата. Вот почему я советую избегать жирных блюд, копченостей, сала, исключить использование жиров при поджаривании продуктов. Чтобы уберечься от полноты и сопутствующих болезней, вам следует меньше увлекаться солью, сахаром, пряностями (особенно черным перцем), горчицей, хреном.

Помните: питание — 3 раза в сутки, обед старайтесь растянуть с 12.00 до 15.00, смещая принятие пищи на 15 минут каждый день. Это необходимо, чтобы желудочный сок не вырабатывался в одно и то же время, обжигая стенки желудка и кишечника. Системность в питании отрицательно влияет на здоровье человека знаков Воды. Смещение временного интервала при приеме пищи позволит тренировать желудок и систему соковыделения. Организм в течение 1—3 месяцев приспособится реагировать на пищу, но не на время ее приема. Таким образом вы сможете избежать гастрита, язвы и более серьезных заболеваний.

Как уже отмечалось, половину рациона питания мужчин должны составлять мясные продукты, но следует ограничить употребление баранины (она хуже усваивается из-за твердости и жесткости сухожилий), старайтесь реже лакомиться свининой. Ну а остальные 50 процентов рациона необходимо максимально разнообразить. Прежде всего, хотелось бы рекомендовать дары моря. Это морская капуста, кальмары, океаническая и речная рыба. Для знаков Воды очень важно употреблять такие продукты. Как правило, они лучше усваиваются. Правда, не следует увлекаться карпом, которым часто и в изобилии торгуют в Минске и других белорусских городах. Во-первых, эту рыбу разводят с использованием комбикормов, в состав которых входят костный экстракт, мочевина и другие небезопасные для человека вещества. Во-вторых, целью рыбпромхозов является выращивание карпа на вес, то есть при отлове рыба содержит до 30 процентов жиров от общей массы. Эти жиры вам не принесут здоровья, так как в сочетании с многочисленными факторами (через корм, состав воды, условия замкнутого цикла в бетонных бассейнах) они будут играть ту же отрицательную роль, что и животные жиры. Поэтому столь любимый на Ближнем Востоке карп не способен дать необходимых живительных сил людям средней полосы, особенно жителям Белой Руси. Обитатели морей и океанов экологически чище, да и по вкусовым качествам не уступают комбикормовому карпу.

Однако рыбой сыт не будешь. Ее удачно смогут дополнить каши (особенно гречневая и овсяная), молочные (кроме сливочного масла) и хлебопродукты (лучше — изделия из пшеницы).

Не надо забывать, что мужчины знаков Воды большие любители пива. Однако я бы посоветовал пить квас и сок (домашнего приготовления), чтобы избежать ожирения. Из крепких напитков можно рекомендовать водку (не более 100 г в неделю) и ром, который лучше усваивается желудком.

Ужин — до 20.00, чтобы к ночи значительная часть пищи успела усвоиться организмом. Кстати, от этого зависит сон, не только ваш, но и тех, кто рядом. Дело в том, что водяные рыцари "злоупотребляют" храпом по ночам. Поэтому, чтобы окружающие не страдали, меньше употребляйте на ночь жирной пищи и старайтесь совершить небольшую прогулку после ужина (не гуляйте по шумным, загазованным улицам). Сон — в 23.00—24.00.

У женщин знаков Воды те же проблемы, что и у мужчин. Однако есть и особенности. Их рацион более демократичен, 65—70 процентов его составляет растительная пища. Это соотношение советую достигать не сразу, а в течение полутора лет, постепенно уменьшая "мясные иньекции", что поможет вам сохранить стройную фигуру и здоровье. Советую вам обязательно ежедневно заниматься зарядкой или какими-либо физическими упражнениями. Не злоупотребляйте йогой, ушу и другими восточными гимнастиками. Для вас это довольно опасно из-за замедленного протекания психофизиологических процессов. Любое злоупотребление нагрузками может оказаться для вашей структуры роковым. Лучше сходите в бассейн, совершите прогулку (2—3 часа) в парке, по лесу, но обязательно — у озера, реки. И еще совет: не пейте кофе, он приблизит вашу смерть, деформируя сердце. Соки (и особенно чай) помогут обрести силы и молодость.

У людей знаков Огня (20 марта—19 апреля, 20 июля—19 августа, 20 ноября—19 декабря) питание плотное, не реже 4—5 раз в сутки. Это необходимо для постоянного поддержания энергетического потенциала.

У мужчин Огня мясные продукты составляют примерно 45—50 процентов рациона, причем целесообразно сочетать их с рыбой и другими дарами моря. Это обогатит мозг фосфором, поможет уравновесить буйный характер "огненных". Прием пищи желательно осуществлять через 4—5 часов, не слишком строго придерживаясь временного графика. Это позволяет постоянно подпитывать организм энергией, но не строго по часам, а более произвольно, ведь энергия поступает порциями в зависимости от потребностей. А последние у Огня, пожалуй, самые большие среди всех знаков арабского гороскопа.

Как правило, к вечеру сил требуется больше, чем утром. Естественно, Огонь из продуктов получает необходимый биозапас, но он способен черпать его и через физические нагрузки (упражнения, игры, самовнушение и т.д.). Оптимальное время для занятий спортом — вторая половина дня (с 15.30 до 17.00), когда дневные энергоресурсы уже израсходованы и нужен новый источник.

Если же мужчина-Огонь забудет об особенностях своей психоорганизации, следует ожидать истощения сил, появления симптомов нервных и психических заболеваний, неприятных ощущений (головная боль, тошнота, тяжесть в желудке, ногах). Ужин — до 21.00, исключая мясо, молоко и... петрушку, которая усиливает воспалительные процессы в желудке, печени, кишечнике. Не советую злоупотреблять кофе, хотя Огонь способен сам подавлять негативные процессы, вызванные употреблением этого экзотического напитка. Лучше — сок, чай, вода с медом.

"Огненные" любят крепкие напитки — коньяк, водку, ром, настойки и т.д. Это их стихия, но все же не увлекайтесь, так как примерно 40 процентов пьяниц и алкоголиков родились под знаками Огня. У них крепкий организм, и они порой не замечают, как попадают в объятия "зеленого змия".

Женщины Огня могут варьировать рацион питания, постепенно "ужимая" мясные блюда до 20 процентов. Интенсифицировать этот процесс не следует, но за 6—8 месяцев вполне можно достичь заветной "двадцатки" и даже пойти дальше.

Уделяйте внимание мучным и зерновым продуктам, особенно пшеничным пирогам, овсяной, гречневой каше. Они способны со временем заменить мясо и жиры.

Возможно, сегодня это звучит несколько наивно, но все-таки посоветую не забывать о шоколадных плитках и конфетах. Они дадут вам как минимум до 15—20 процентов энергозапаса. Перед сном погуляйте час-другой и обязательно поговорите с кем-нибудь (не с родственником) по телефону или прямо на улице (15—20 минут, не менее). Это простой, но весьма надежный способ отдать часть энергии другому, а взамен принять порцию новой, причем без вреда для себя и собеседника, "очистить" сознание от нагромождения мыслей.

Женщины могут позволить себе бокал шампанского, чего я совершенно не советую мужчинам знаков Земли, Воды и Огня. Этот коварный напиток, выпитый перед сном, частенько приводит к настоящему конфузу. Так что не увлекайтесь шипучими винами, лучше 100 г водки, а еще лучше — 200 г крепкого чая. Это проще и здоровее...

Сергей ОНУПРИЕНКО.

■ Ваш сад, ваш агарод

БАГАТЫ НА НІТРАТЫ

Да слова "нітраты" мы ўжо прывыклі. Між тым, гэта не такая ўжо і бясшкодная рэч. Пра тое, як яна можа ўздзейнічаць на чалавечы арганізм, расказвае ўрач Мінскага абласнога цэнтра гігіены і эпідэміялогіі В.ПАНЧУРЫНА.

— Нітраты з"явіліся як вынік інтэнсіўнага развіцця прамысловасці і хімізацыі сельскай гаспадаркі, — заўважыла Вольга Уладзіміраўна. — Яны добра раствараюцца ў вадзе, а потым трапляюць у кроў. Самі па сабе нітраты малатаксічныя. Але, аказаўшыся ў арганізме і ўступіўшы ў рэакцыю, яны пераражаюцца ў нітраты і ўжо становяцца небяспечнымі для чалавека. Пры высокіх дозах здольны выклікаць анкалагічныя захворванні, мутагенныя змяненні.

Найбольш адчувальныя к нітратам дзеці ў раннім узросце, дый дарослыя людзі не застрахаваны ад розных недамаганняў.

Асноўны «пастаўшчык» нітратаў — мінеральныя ўгнаенні. Празмернае выкарыстанне азоту не толькі не садзейнічае росту ўраджаю, наадварот, зніжае якасць сельскагаспадарчай прадукцыі. Акрамя мінеральных угнаенняў, павышэнню нітратаў у гародніне садзейнічаюць тэмпература, вільготнасць, асвятляльнасць. Напрыклад, калі шкло ў цяпліцы забруджанае, то агуркі або памідоры будуць утрымліваць больш нітратаў. Тэрміны збору ўраджаю таксама ўздзейнічаюць на іх наяўнасць. Так, недаспелая гародніна больш «нітратная», чым тая, якая ўжо паспела. Асобна хацелася б сказаць пра здольнасць раслін, якімі мы звычайна харчуемся, утрымліваць нітраты. Найбольш актыўныя ў гэтых адносінах — буракі, салат, шчаўе, пятрушка, чорная рэдзька. За імі ідуць — морква, фасоля, агуркі, часнок. І трэцяе месца займаюць — бульба, памідоры, гарох, салодкі перац.

Для кожнага віду раслін устаноўлены пэўныя гігіенічныя нарматывы. Таму гародніна, якая паступае ў гандлёвую сетку, павінна суправаджацца сертыфікатам якасці. Дзе ўказваецца колькасць нітратаў, ядахімікатаў і радыенуклідаў. Магазіны, у сваю чаргу, павінны аб гэтым інфармаваць пакупнікоў. Зразумела, залішне драматызаваць сітуацыю з нітратамі нярварта. Але і недаацэньваць яе нельга.

Запісаў Мікалай ЖУЧКО.

ВЫСТУПАЕ ФАЛЬКЛОРНЫ

Пры Смалічанскім сельскім клубе Нясвіжскага раёна створаны фальклорны калектыў «Спадчына». Удзельнікі яго часта выступаюць з канцэртамі перад вяскоўцамі. Вось і нядаўна яны паказалі цікавую праграму на вечары-сустрэчы з ветэранамі. Сваё майстэрства яны дэманстравалі і перад несвіжанамі, якім спадабалася праграма ўдзельнікаў мастацкай самадзейнасці. Фальклорны калектыў вёскі Смалічы мае намер выступіць у аддаленых населеных пунктах Лявонавіцкага сельсавета з тэматычнай праграмай, прысвечанай 50-годдзю вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў.

Кіруе гэтым калектывам загадчыца мясцовага клуба В.А.Мурашка. Старэйшаму самадзейнаму артысту І.А.Бурбуцю 80 гадоў. Спяваюць на сцэне ўдзельнік Вялікай Айчыннай вайны І.С.Міpончык, яго жонка, нявестка. Актыўныя выканаўцы І.М.Шчурская, М.Р.Аксак, В.П.Кныш, Т.І.Аксак і іншыя. У калектыве многа і маладых удзельнікаў, якія ў вольны час прыносяць людзям радасць сваім майстэрствам.

Раіса ХВІР.



■ Жизнь армии

Только что закончена раздача пищи в солдатской столовой. Жалоб на ее качество ни у кого не было. Все довольны. Доволен своей работой и повар рядовой Валентин РЫБАК. (на снимке). Он — отличный специалист, примерный воин, за что его уважают в части.

Не менее уважаемы в зенитно-ракетном дивизионе и рядовые Виталий КЛИМЕЦ, Игорь ЦВИГУН и Александр ГАДЛИЕВСКИЙ (на снимке). Служба службой, но отдых солдату тоже нужен. Есть в части уютный уголок. Здесь можно почитать, написать письмо, поиграть в шашки, шахматы... Не зря говорят, что хороший отдых силы множит.

Фото Анатолия БАСОВА.

ХАТНІ ЭКРАН

16 ліпеня, субота

Беларускае тэлебачанне

12.20. "Тры таўстуны".
12.55. "Наталі". Праграма для жанчын.
13.15. "Любоў мая — тэатр".
14.00. "Праспект".
14.30. Бялыніцкія карцінкі.
15.50. "Любоў мая — тэатр".
16.35. "Чырвонае лісце".
18.15. Паміж намі, жанчынамі...
19.00. Мультсерыял.
19.30. "Нов і К"-топ-10.
20.30. Пяць хвілін на жарты.
20.35. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.35. "Майстэрства жыць у Адэсе".
23.20. Пад купалам Сусвету.
23.30. "Каскад".
23.45. Відзьма-нявідзьма.

Канал "Астанкіна"

12.55. Дапамажы сабе сам.
13.25. Палітра.
13.55, 20.35, 23.40. Надвор'е.
14.00, 23.35. Навіны.
14.20. Лабірынт. Крылы Еўразіі.
14.45. "Кэтвізл".
15.10. Азбука ўласніка.
15.25. Грай, гармонік!
16.15. "Жыццё заапаркаў".
16.55. Чалавек і закон.
17.10. Магік-шоу.
17.55. Да і пасля...
18.50. "Б'юлаленд". 4-я с.
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.00. Навіны плюс.
20.45. "Камісары". 6-я с.
21.40. Акадэмія.
22.10. Імгненні вялікага футбола.
22.25. Футбол. Матч за 3-е месца.
23.45. Танцы, танцы, танцы...

Канал "Расія"

12.10. Расійская энцыклапедыя.
12.40. Сялянскае пытанне.
13.20. Казырная дама.
13.50. "Таінства шлюбу". Д/ф.
15.00. Залатая шпора.
15.30. Футбол без граніц.
16.25. "Востраў скарбаў".
17.25. Вуснамі дзіцяці.
17.55. Свята кожны дзень.
18.05. "К-2" прадстаўляе.
19.25. "Ася".
21.05. Зусім сакрэтна.
22.20. Аўтаімгненне.
22.25. Зоркі гавораць.
22.30. Спартыўная карусель.
22.35. Поўня.
23.25. Матч за 3-е месца.

17 ліпеня, нядзеля

Беларускае тэлебачанне

8.00. Раніца рэспублікі.
8.10. Пад купалам Сусвету.
8.20. Пяць хвілін на жарты.
8.25. Слова да чалавека.
8.55. Беларускі тур.
9.10. Справы вайсковыя.
9.40. "Школьны вальс".
11.10. MTV. Лепшыя хіты.
11.40. Мультсерыял.
12.10. Да 50-годдзя вызвалення Беларусі. Конкурс салдацкай песні.
13.10. "Барбі-лато".
13.40. Парад надзей.
14.40. Вяскоўцы.
15.10. Тэлебом.
16.05. "Цудоўны Гоша".
16.20. "Вяселле ў Малінаўцы".
17.50. Тэлекрама.
18.00. "Гінес-шоу".
18.30. Дзелавы веснік.
18.45. Мультсерыял.
19.15. Радавод.
20.00. Панарама.
20.35. Пад купалам Сусвету.
20.40. Калыханка.
21.00. Пяць хвілін на жарты.
21.05. "Белы Ікол" (Італія).
23.05. Чэмпіянат свету па мотагонках-94.

Канал "Астанкіна"

8.30. Раным-рана.
9.00. Палігон.
9.30. Пакуль усе дома.
10.00. Ранішняя зорка.
10.55. Пад знакам "пі".
11.40. "Кантрольная для дарослых".
12.25. Малыя гарады Расіі.
12.55. Шпаргалка.
13.00. "Піф і Геркулес".
13.10. "Падводная адысея каманды Кусто".
14.00, 17.15, 23.05. Навіны.
14.20. Дыялог у прамым эфіры.
15.00. Жывое дрэва рамёстваў.
15.05. Акно ў Еўропу.
15.35. Вялікі тэатр. Дні і вечары.
16.20. Клуб падарожнікаў.
17.25. Тэлелоцыя.
17.40. "Баскетбольная ліхаманка", "Сапраўдныя паляўнічыя на прывіды".
18.30. Бамонд.
18.45. Надвор'е.
18.50. "Страх над горадам" (Францыя).
21.00. Нядзеля.
21.50. Спартыўны ўік-энд.
22.10. Вестуны. В.Шукшын.
22.50. Аўта-шоу.
23.15. Імгненні вялікага футбола.
23.30. Футбол. Фінал.

Канал "Расія"

7.00, 13.00, 19.00, 22.00. Весткі.
7.25. Футбол. Матч за 3-е месца.
8.35. Сігнальны экземпляр.
8.45. Суайчыннікі. "Пасынкі Расіі".
9.15. Добрай раніцы. "Снеданне для чэмпіёнаў".
9.45. Лепшыя гульні НБА.
10.45. Аты-баты...
11.15. "Крымінальны квартэт".
12.40. Сялянскае пытанне.
13.20. "Не высечы...".
13.35. Залатая галіна. Мастак Анатоль Белкін.
14.05. Белая варона.
14.50. "Строгі юнак".
16.45. "Ліпень". Відэазамалёўка.
17.00. "Гуфі і яго каманда", "Чорны плашч".
17.55. Свята кожны дзень.
18.05. Каробка перадач.
18.20. У Ксюшы.
19.25. "Ода футболу".
21.35. "Горад".
21.50. Зоркі гавораць.
22.20. Аўтаімгненне.
22.25. Футбол. Фінал.

Калектыў рэдакцыі газеты "Мінская праўда" выказвае глыбокае спачуванне ўласнаму карэспандэнту Марыі Рамуальдаўне Кузаўкінай з выпадку напаткаўшага яе вялікага гора — смерці МАЦІ.

8-й канал

16 июля, суббота

15.00 Семейный экран. Художественный фильм "Мой друг Мэк и я" (США).
16.30 Тележурнал "Сцена Европы".
17.00 Мультсериал "Трансформеры", 46, 47 серии.
17.45 Проповедник Кеннет Коупленд.
18.15 Приключенский сериал "Залив Опасный": "Бдительные".
19.00 "Давайте потанцуем!".
19.30 Телесериал "Цветок страсти", 46, 47 серии.
21.00 СОЛТЭК. Спортивная мозаика.
21.30 Семь минут с "Христофором".
21.40 Городские часы.
21.55 Студия "Рекорд" представляет художественный фильм.

17 июля, воскресенье

15.00 Фильмы нашей памяти... Художественный фильм "Первые радости".
16.30 Тележурнал "Немецкая хроника".
17.00 Мультсериал "Трансформеры", 48, 49, 50 серии.
18.05 СОЛТЭК. Телефэн. Улица.
18.35 Телесериал "Цветок страсти", 48, 49, 50 серии.
20.55 Спорт-секрет.
21.10 Студия "Рекорд" представляет художественный фильм.
22.40 Foxy music.

■ Футбол

НА СТАРЦЕ ПЕРШАГА КРУГА

Пачаўся чацвёрты нацыянальны чэмпіянат Беларусі па футболу ў першай лізе. Матчы першага круга пройдуць летам і восенню гэтага года, а другі круг завершыць чэмпіянат у першай палове 1995 года.

Цэнтральным матчам першага тура быў паядынак двух мінскіх каманд — «Дынама» і «Дынама-93", чэмпіёна і сярэбранага прызёра папярэдняга першынства. Гульня, якая праходзіла на стадыёне »Дынама", не прынесла асаблівай асалоды тым нешматлікім балельшчыкам, якія чакалі цікавай барацьбы. Лік на 62-й мінуце з адзінаццаціметровага штрафнога адкрыў Хацкевіч, але нападаючы «Дынама-93" Шаўроў літаральна перад фінальным свістком устанавіў раўнавагу — 1:1.

Унічыю закончыліся яшчэ тры матчы. У Лідзе мясцовы «Абутнік», які пасля перапынку зноў выступае ў першай лізе, прымаў футбольны клуб «Маладзечна». Госці з-за паломкі аўтобуса ледзь дабраліся да пачатку гульні і не змаглі стварыць больш-менш вострых момантаў. А гаспадары, хоць і мелі перавагу, не здолелі рэалізаваць яе і каманды разышліся, як кажуць, з нулявым варыянтам. Не быў адкрыты лік і ў Гродне, дзе «Нёман» сустракаўся з бабруйскім «Шыннікам».

А вось у Магілёве, дзе гулялі дзве мясцовыя каманды — «Тарпеда» і «Днепр», хоць і зафіксавана нічыя, але і ў адных і другіх варотах пабывала па два мячы — 2:2.

Мала прыхільнікаў сваёй каманды прыйшло на мінскі стадыён «Тарпеда», дзе аўтазаводцы прымалі рэчыцкую «Ведрыч». А матч атрымаўся цікавым і прынёс перамогу тарпедаўцам з лікам 2:0. Абодва мячы ў першым тайме забіў паўабаронца мінчанін Сінічкін.

Не парадаваў сваіх балельшчыкаў салігорскі «Шахцёр». На сваім полі ён уступіў бабруйскаму «Фандоку» — 1:2. У гасцей абодва мячы забіў капітан каманды Яромка.

Віцебскі «Лакаматыў» выйграў у дынамаўцаў Брэста — 1:0.

Як паведамілі ў Федэрацыі футбола Беларусі, па выніках чэмпіянату першую лігу пакіне не адна, а дзве каманды, якія «замкнуць» турнірную табліцу. Іх месцы зоймуць лепшыя калектывы другой лігі, дзе таксама выступіць 16 каманд.

(Наш кар.).

К СВЕДЕНИЮ ПОТРЕБИТЕЛЕЙ ЭЛЕКТРОЭНЕРГИИ Г.МИНСКА И МИНСКОЙ ОБЛАСТИ

С 12 июля 1994 г. изменены тарифы на электроэнергию для следующих групп потребителей (зарегистрировано Департаментом цен при Министерстве экономики РБ 30.06.94 за №143-Ц).

Тарифы даны в «белорусских рублях».

1.Промышленные и приравненные к ним потребители 750 кВА и выше
— основная плата (за 1 месяц) 56254 руб./кВт.мес.
— дополнительная плата 295 руб./кВтч
— дополнительная плата для предприятий Белбиофарма 209 -
2. Промышленные и приравненные к ним потребители до 750 кВА468 —
3. Электрифицированный ж/д транспорт (электротяга)
— пригородный 282 -
— без пригородного 468 -
4. Электрифицированный городской транспорт (электротяга) 282 -
5. Непромышленные потребители
— бюджетные организации 282 -
— ведомственная социальная сфера, уличное освещение и прочие непромышленные потребители 468 -
— больничные учреждения Минздрава РБ 39 -
6. Производственные нужды сельхозпотребителей 335 -
7. Производственные нужды птицефабрик 209 -
8. Электроэнергия для нужд отопления и горячего водоснабжения (для всех групп потребителей)
— в часы ночного минимума 282 -
— в остальное время суток 1410 -
9. Строительные организации Белсельстроя 468 -
10. Хозяйственные нужды энергосистемы 468 -

Предприятие Энергонадзор.

Наш адрас:
220013, гор.Мінск, вул.Б. Хмяльніцкага,10-А,паверх 9, рэдакцыя газеты "Мінская праўда".

ТЭЛЕФОНЫ:
прыёмнай рэдакцыі —68-29-76,
намесніка галоўнага рэдактара —68-25-81,
адказнага сакратара —68-26-48,
сакратарыята —68-26-48,
аддзелаў: Саветаў —68-26-38,
адукацыі і культуры —68-25-76,
сацыяльна-эканамічнага —68-25-43,
грамадска-палітычнага —68-25-42,
інфармацыйна-аналітычнага —68-28-33,
пісьмаў і маральна-бытавых праблем — 68-25-83,
ілюстрацыі —68-25-03,68-26-48,
камерцыйнага — 68-25-86,
бухгалтэрыі —68-26-65.
Тэлефоны карэспандэнцкіх пунктаў: у Барысаве —(8-277)5-15-61,Вілейцы —(8-271)5-57-86,Нясвіжы—(8-270)5-41-88, Салігорску — (8-210) 2-49-60.

ЗАСНАВАЛЬНІК – Мінскі абласны Савет народных дэпутатаў, 220625, г.Мінск, вул. Энгельса, 4.
"Мінская праўда"— орган Мінскага абласнога Савета народных дэпутатаў.

Намеснік галоўнага рэдактара М.В.КАРОЛЬ.

Рэдакцыя можа друкаваць матэрыялы ў парадку абмеркавання, не падзяляючы пункту гледжання аўтара.
Адказнасць за падбор і дакладнасць апублікаваных фактаў і іншых звестак нясуць іх аўтары.
Рэдакцыя пакідае за сабой права не ўступаць у перапіску з чытачамі.

Час падпісання ў друк: па графіку 22.10. Нумар падпісаны ў 22.00.
Набрана і звярстана на настольна-выдавецкім комплексе "Мінскай праўды". Друкарня выдавецтва "Беларускі Дом друку". 220013, г.Мінск, пр. Ф.Скарыны, 79.
Тыраж 16600. Індэкс 63923. Зак.№74.
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12